WÓJT GMINY KOMAŃCZA

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik, Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie

.: OPRACOWANIE

inż. Małgorzata Puchyr
przy współpracy:
mgr inż. Konrad Kata
dr Rafał Krawczyk,
mgr inż. Kazimierz Szewczyk,
mgr inż. Stanisław Przybyszewski

Wg stanu prawnego na dzień przedłożenia projektu Zmiany Nr 1/2017 MPZP do uzgodnień

Niniejsza Prognoza była wyłożona do publicznego wglądu
w siedzibie Urzędu Gminy Komańcza wraz z projektem Zmiany Nr 1/2017 MPZP

w dniach od ..... do .....

SPIS TREŚCI OPRACOWANIA

1.0 Informacje podstawowe..... 4
1.1. Podstawa opracowania..... 4
1.2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązań z innymi dokumentami..... 5
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzeniu prognozy..... 16
1.4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzenia..... 17
1.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko..... 19
2.0. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu, w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu..... 20
2.1. Dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu..... 20
2.2. Planowany sposób zagospodarowania terenu..... 23
2.3. Zmiany w środowisku, w przypadku braku realizacji ustaleń MPZP i niepodjęciu realizacji przedsięwzięcia..... 26
2.4. Wariant polegający na podjęciu przedsięwzięcia w innym zakresie..... 28
3.0. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem..... 29
4.0. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r., o ochronie przyrody..... 43
5.0. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu oraz sposobów w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu..... 57
6.0. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkotrwałe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy..... 58

7.0. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu MPZP, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru..... 71
7.1. W zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych..... 72
7.2. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, gleby, krajobrazu..... 72
7.3. W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego..... 72
7.4. W zakresie ochrony przed hałasem, wibracjami, elektroenergetycznym promieniowaniem niejonizującym oraz ryzykiem wystąpienia poważnych awarii..... 73
7.5. W zakresie ochrony przed powodzią..... 74
7.6. W zakresie obszarów osuwiskowych..... 74
7.7. W zakresie ochrony świata roślinnego i zwierzęcego..... 74

8.0. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie MPZP wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonywania oceny prowadzącej do tego wyboru lub wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy..... 74

9.0. Analiza zgodności projektu MPZP z kierunkami zagospodarowania przestrzennego określonymi w obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy, w zakresie wskazanego przebiegu powiązań przyrodniczych i ciągów korytarzy ekologicznych 76

10.0. Streszczenie w języku niespecjalistycznym..... 76

11.0. Załączniki..... 81
- Uchwała Nr XXXV/180/17 Rady Gminy Komańcza z dnia 8 września 2017r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Piaskowców Cergowskich Komańcza-Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie
- Załącznik graficzny do uchwały o przystąpieniu do sporządzania Zmiany Nr 1/2017 MPZP
- Dokumentacja fotograficzna
- Oświadczenie autora Prognozy

1. INFORMACJE PODSTAWOWE

1.1. Podstawa opracowania

Podstawą opracowania niniejszej prognozy jest:

- Ustawa z dnia 3 października 2008r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko *(j.t. Dz. U. z 2017r., poz. 1405, z późn. zm.).*
- Ustawa z dnia 27 marca 2003r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym *(j. t. Dz. U. z 2017r., poz. 1073, z późn. zm.).*
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r., Prawo ochrony środowiska *(j.t. Dz. U. z 2018r., poz. 799, z późn. zm.).*
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r., o ochronie przyrody *(j.t. Dz. U. z 2018r., poz. 142, z późn. zm.).*
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo Geologiczne i Górnicze *(j.t. Dz. U. z 2017r., poz. 2126, z późn. zm.).*
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017r., Prawo Wodne *(j.t. Dz. U. 2017r., poz. 1566, z późn. zm.).*
- Obowiązujące przepisy prawne.
- Inwentaryzacja terenu objętego opracowaniem.
- Analiza dostępnych materiałów archiwalnych, map, literatury, danych statystycznych, wyników badań monitoringowych.

Niniejsza Prognoza została opracowana w oparciu o istniejący stan prawny na dzień przedłożenia projektu Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik, Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie do opiniowania i uzgodnień.

Została sporządzona inwentaryzacja terenu objętego opracowaniem. Przeprowadzono również wnikliwą analizę dostępnych materiałów archiwalnych, w tym dokumentacji planistycznych (Prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej na potrzeby Planu Urządzania Lasów, Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego ważnego do dnia 31.12.2002r, SUiKZP uchwalonego uchwałą Nr XVIII/126/2000 Rady Gminy Komańcza w dniu 24 października 2000 wraz ze Zmianą Nr 1 SUiKZP obejmującego teren sąsiedni złoża Komańcza- Jawornik oraz Zmianą Nr 3 SUiKZP obejmującą teren udokumentowanego złoża Komańcza 1, MPZP dla potrzeb złoża Komańcza – Jawornik (terenu sąsiedniego uchwalonego uchwałą Rady Gminy Komańcza Nr XXXVIII/165/2013 z dnia 16 maja 2013r.), Raportu o oddziaływaniu na środowisko sąsiedniego złoża Komańcza- Jawornik, map, literatury, danych statystycznych i innych

dostępnych dokumentów, mających związek pośredni lub bezpośredni z obszarem objętym opracowaniem.

1.2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Prognoza opracowana została na potrzeby projektu Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik, zlokalizowanego w miejscowości Jawornik, gmina Komańcza. Zmiana MPZP swym zakresem obejmuje południową część udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Komańcza 1". W obowiązującym planie obszar ten oznaczono jako teren użytków leśnych.

Opracowanie Zmiany Nr 1/2017 MPZP wynika z faktu, iż:

- wnioskodawca planuje uzyskać koncesję na wydobywanie piaskowca cergowskiego
  w obszarze objętym konturem udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Komańcza 1", którego południowa część położona jest w obszarze objętym Zmianą MPZP,
- zaistniała konieczność dokonania zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, w trybie procedury formalno-prawnej opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- zgodnie z art. 95, ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze *(j.t. Dz. U. z 2017r., poz. 2126 z późn. zm.)* udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne, w graniach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województw.

Uwzględniając wymogi przepisu art. 20 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które stanowią, iż ustalenia planu miejscowego muszą być zgodne z ustaleniami studium uwarunkowań, zaszła konieczność dokonania Zmiany Nr
3 Studium. W dalszej kolejności gmina zamierza dokonać Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie, zatwierdzonego Uchwałą Nr XXXVIII/165/2013 Rady Gminy Komańcza w dnu 16 maja 2013r., opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego w dniu 11 czerwca 2013r., poz. 2444 (część południowa złoża), objęta niniejszą procedurą. Następnie gmina zamierza opracować nowy MPZP, o nazwie „Jawornik 1/2017" dla północnej części złoża (wg. oddzielnej procedury). Zarówno opracowanie MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017", jak również Zmiana Nr 1/2017 MPZP realizowana będzie na

potrzeby eksploatacji złoża wyznaczonej w Zmianie Nr 3 Studium. Podczas toku formalno-prawnego gmina zamierza dokonać zmiany dotychczasowego przeznaczenia gruntów leśnych na cele inwestycyjne (eksploatacja złoża piaskowców cergowskich).

Celem opracowania prognozy, jest określenie, analiza i ocena:

- istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu, w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu Zmiany Nr 1/2017 MPZP,
- stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r., o ochronie przyrody,
- celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposobów w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza jest wykładana do publicznego wglądu, razem z projektem Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, dając tym samym możliwość szczegółowego poinformowania zainteresowane podmioty zagospodarowania przestrzennego, o skutkach wpływu ustaleń projektu dokumentu, na poszczególne elementy środowiska i zdrowia ludzi, jeszcze na etapie dochodzenia do ostatecznych rozstrzygnięć prawnych.

Podczas wyłożenia do publicznego wglądu projektu Zmiany Nr 1/2017 MPZP wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko zachodzi możliwość zapoznania się z jej treścią w ramach postępowania z udziałem społeczeństwa i złożenia wniosków lub uwag do projektu planu, w oparciu o istniejący stan prawny i wiedzę techniczną.

Ewentualne wnioski, o ile są zasadne, staną się przedmiotem dalszej analizy. Jeżeli są bezzasadne, podlegają odrzuceniu przez organ odpowiedzialny za opracowanie dokumentu, w tym przypadku Wójta Gminy Komańcza, o czym stanowią odnośne przepisy prawne.

Prognoza jest również udostępniana organom uzgadniającym i opiniującym projekt Zmiany Nr 1/2017 MPZP na etapie poprzedzającym wyłożenie do publicznego wglądu projektu planu. Prognoza jest pomocna przy podejmowaniu przez Radę Gminy uchwały, w sprawie uchwalenia w/w Planu.

Prognoza została opracowana między innymi w oparciu o wizję w terenie, analizę urbanistyczną, geograficzną, geologiczną, hydrologiczną, inwentaryzację florystyczną oraz faunistyczną, jak też wiedzę techniczną, w kontekście wymogów prawnych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Tabele zamieszczone poniżej zawierają analizę zgodności projektu Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik, Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie, z celami lub priorytetami ważniejszych dokumentów strategicznych.

Tabela nr 1. Ocena spójności zadań i celów projektu Zmiany Nr 1/2017 MPZP z celami określonymi w polityce ekologicznej państwa.

Ocena spójności celów **Objaśnienia:** ■ dokładna spójność celów dokumentów ▣ wysoka spójność celów dokumentów □ ograniczona (pośrednia) spójność celów dokumentów ✷ możliwy konflikt celów dokumentów			**Cele Zmiany N r 1/2017 MPZP**								
			Ochrona środowiska przed emisją substancji zanieczyszczających powietrze atmosferyczne	Ochrona środowiska przed emisją hałasu i wibracjami	Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi	Ochrona powierzchni ziemi	Ochrona wód powierzchniowych	Ochrona wód podziemnych	Ochrona lasów, świata roślinnego, zwierzęcego i krajobrazu	Odnawialne źródła energii	Ochrona zasobów kopalin
Cele projektu polityki ekologicznej państwa na lata 2009-2012, z perspektywą do roku 2016	**Cele o charakterze systemowym**	Projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki będą, zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny będą uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów									
		Uruchomienie takich mechanizmów prawnych, ekonomicznych i edukacyjnych, które prowadziłyby do rozwoju proekologicznej produkcji towarów oraz do świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego									
		Przystępowanie do systemu EMAS, rozpowszechnianie wiedzy wśród społeczeństwa o tym systemie i tworzenie korzyści ekonomicznych dla firm i instytucji będących w systemie					▣				
		Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”									
		Zwiększenie roli polskich placówek badawczych we wdrażaniu ekoinnowacji w przemyśle oraz w produkcji wyrobów przyjaznych dla środowiska oraz doprowadzenie do zadowalającego stanu systemu monitoringu środowiska									
		Stworzenie systemu prewencyjnego, mającego na celu zapobieganie szkodom w środowisku i sygnalizującego możliwość wystąpienia szkody									

		Przywrócenie właściwej roli planowania przestrzennego na obszarze całego kraju, w szczególności dotyczy to miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny być podstawą lokalizacji nowych inwestycji	

Cele projektu polityki ekologicznej państwa na lata 2009-2012, z perspektywą do roku 2016	**Ochrona zasobów naturalnych**	Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym), wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną	▣
		Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego.	
		Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi oraz zwiększenie samofinansowania gospodarki wodnej. Naczelnym zadaniem będzie dążenie do maksymalizacji oszczędności zasobów wodnych na cele przemysłowe i konsumpcyjne, zwiększenie retencji wodnej oraz skuteczna ochrona głównych zbiorników wód podziemnych przed zanieczyszczeniem	
		W zakresie ochrony powierzchni ziemi: - rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego - przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenne - zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, przywracając im funkcję przyrodniczą, rekreacyjną lub rolniczą	

		Racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową i jakościową degradacją	
	Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	Dalsza poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia oraz skuteczny nadzór nad wszystkimi w kraju instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska	▣
		Dążenie do spełnienia przez RP zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz z dyrektyw unijnych	
		Zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych dla wszystkich aglomeracji powyżej 2 000 RLM	
		Utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków	
		W zakresie gospodarki odpadami: - utrzymanie tendencji oddzielenia ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju (mniej odpadów na jednostkę produktów, mniej opakowań, dłuższe okresy życia produktów itp.) - znaczne zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska - zamknięcie wszystkich składowisk, które nie spełniają standardów UE i ich rekultywacja - sporządzenie spisu zamkniętych oraz opuszczonych składowisk odpadów wydobywczych, wraz z identyfikacją obiektów wpływających znacząco na środowisko (obowiązek wynikający z dyrektywy 2006/21/WE oraz ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. Nr 138, poz. 865) - eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów - pełne zorganizowanie krajowego systemu zbierania wraków samochodów i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji - takie zorganizowanie systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych, aby na składowiska nie trafiało ich więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych	

		W zakresie ochrony przed hałasem: - dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe.	
		W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych: - dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na oddziaływanie pól elektromagnetycznych i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe.	
		Stworzenie efektywnego systemu nadzoru nad substancjami chemicznymi dopuszczonymi na rynek, zgodnego z zasadami Rozporządzenia REACH	

Tabela nr 2. Analiza zgodności projektu Zmiany Nr 1/2017 MPZP z krajowymi dokumentami strategicznymi.

Dokument strategiczny	**Cele dokumentu strategicznego**	**Ocena spójności celów zawartych w projekcie Zmiany Nr 1/2017 MPZP z celami zawartymi w krajowych dokumentach strategicznych**
Strategia Rozwoju Kraju 2020	Konkurencyjna gospodarka: polepszenie sytuacji finansów publicznych oraz wypracowanie nowych przewag konkurencyjnych polskiej gospodarki, opartych na wiedzy, kapitale intelektualnym, kapitale społecznym i rezultatach cyfryzacji.	▣
	Spójność społeczna i terytorialna: równomierny rozwój kraju i wyrównywanie szans jego mieszkańców	▣
	Sprawne państwo: stworzenie sprawnego systemu zarządzania rozwojem, (np. lepsza jakość prawa, większa efektywność instytucji, uporządkowanie i uaktualnienie dokumentów strategicznych oraz dopasowanie do nich odpowiednich programów rozwoju), zapewnienie odpowiedniej ilości środków na rozwój i inwestowanie ich przede wszystkim w te dziedziny, które w największym stopniu przyczyniają się do zwiększania konkurencyjności gospodarki	▣
Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych	Konieczność osiągnięcia standardów jakości ścieków odprowadzanych do środowiska z oczyszczalni ścieków	▣
	Zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych	
	Wyposażenie aglomeracji w systemy kanalizacji zbiorczej lub stosowanie systemów indywidualnych	
	Odpowiednie zagospodarowanie w środowisku osadów powstających w oczyszczalniach ścieków	

Strategia Gospodarki Wodnej	Zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód	▣
	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych	
	Podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy	
Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań	Rozpoznawanie i monitorowanie stanu różnorodności biologicznej oraz istniejących i potencjalnych zagrożeń	▣
	Usuwanie lub ograniczanie aktualnych i potencjalnych zagrożeń różnorodności biologicznej	
	Zachowanie i/lub wzbogacanie istniejących oraz odtwarzanie zanikłych elementów różnorodności biologicznej	
	Integracja działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej z działaniami ważnych dla tej ochrony sektorów gospodarki oraz administracji publicznej i społeczeństwa (w tym organizacji pozarządowych)	▣
Polityka Leśna Państwa	Powiększanie zasobów leśnych kraju, do 30% w 2020 roku, 33% w połowie XXI wieku	▣
	Sukcesywnie w miarę przekazywania do zalesienia gruntów nieprzydatnych dla rolnictwa i osiągania przestrzennie optymalnej struktury lasów w krajobrazie przez ochronę i pełne wykorzystanie produkcyjnych możliwości siedlisk	
	Polepszenie stanu zasobów leśnych i ich kompleksowa ochrona	
	Reorientacja zarządzania lasami z poprzedniej dominacji modelu surowcowego na model proekologicznej i zrównoważonej ekonomicznie, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej	
Krajowy plan gospodarki odpadami 2022	Zmniejszenie ilości powstających odpadów: ograniczenie marnotrawienia żywności, wprowadzenie selektywnego zbierania bioodpadów z zakładów zbiorowego żywienia	▣
	Zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji	
	Doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami	
	Zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie)	
	Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych	
	Zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych oraz zaprzestanie składowania zmieszanych odpadów komunalnych bez przetworzenia	
	Utworzenie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi	
	Monitorowanie i kontrola postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowywaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12)	
	Zbilansowanie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s.m. i o cieple spalania powyżej 6 MJ/kg suchej masy, od 1 stycznia 2016 r.	
Strategia Rozwoju Energetyki Odnawialnej	Zwiększenie udziału energii i ze źródeł odnawialnych w bilansie paliwowo-energetycznym kraju do 7,5% w 2010 roku i do 14% w 2020 roku w strukturze zużycia nośników pierwotnych	▣

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	Gospodarka wodno - ściekowa	▣
	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	
	Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska	
	Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska	
	Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych	
	Transport przyjazny środowisku	
	Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku	

Objaśnienia:

■ dokładna spójność celów dokumentów

▣ wysoka spójność celów dokumentów

□ ograniczona (pośrednia) spójność celów dokumentów

✹ możliwy konflikt celów dokumentów

Tabela nr 3. Analiza zgodności priorytetów projektu Zmiany Nr 1/2017 MPZP z celami lub priorytetami ważniejszych wojewódzkich dokumentów strategicznych.

Objaśnienia: ■ dokładna spójność celów dokumentów ▣ wysoka spójność celów dokumentów □ ograniczona (pośrednia) spójność celów dokumentów ✹ możliwy konflikt celów dokumentów			**Ocena spójności celów zawartych w projekcie Zmiany Nr 1/2017 MPZP z celami zawartymi w ważniejszych wojewódzkich dokumentach strategicznych**
Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020	**Gospodarka regionu**	Wszystkie priorytety w obszarze Gospodarka regionu	▣
	Infrastruktura techniczna	Wspieranie inwestycji komunikacyjnych: drogowych, kolejowych i lotniczych.	▣
		Wspieranie inwestycji z zakresu gospodarki wodno – ściekowej	
		Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu	
		Poprawa sprawności funkcjonowania regionalnego systemu usług telekomunikacyjnych	

	Obszary wiejskie rolnictwo	Rozwój pozarolniczych form działalności gospodarczej w warunkach zrównoważonego rozwoju	▣
		Odnowa wsi oraz modernizacja przestrzeni wiejskiej	
		Wzrost konkurencyjności gospodarstw rolnych	
		Rozwój rynku rolnego	
	Ochrona środowiska	Ochrona wód i racjonalna gospodarka zasobami wodnymi	▣
		Ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów i wdrażanie nowoczesnych systemów gosp. odpadami.	
		Zapewnienie jak najlepszej jakości powietrza i gleb oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko hałasu i promieniowania elektromagn.	
		Zachowanie oraz ochrona różnorodności biologicznej krajobraz.	
		Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa	
	Kapitał społeczny	Wszystkie priorytety w obszarze Kapitał społeczny	▣
	Współpraca międzynarodowa	Tworzenie warunków do podejmowania wspólnych przedsięwzięć gospodarczych i pozyskiwania inwestycji.	▣
		Współpraca na rzecz rozwoju turystyki, ochrony i wykorzystania dziedzictwa Kulturowego	
		Zachowanie obszarów cennych krajobrazowo oraz ochrona środowiska przyrodniczego	
RPO Woj. Podkarpackiego na lata 2014-2020	**Osie priorytetowe**	Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka	▣
		Cyfrowe Podkarpacie	

		Czysta Energia	
		Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego	
		Infrastruktura komunikacyjna	
		Spójność przestrzenna i społeczna	
		Regionalny rynek pracy	
		Integracja społeczna	
		Jakość edukacji i kompetencji w regionie	
Plan Zagospodarowania Przestrzennego WP	**Ustalenia PZP WP**	Ustalenia w zakresie ochrony i racjonalnego wykorzystania zasobów środowiska i dziedzictwa kulturowego	▣
		Ustalenia w zakresie infrastruktury społeczno -gospodarczej	
		Ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej	
WPOŚ WP wraz z WPGO WP	**Priorytety WPOŚ WP wraz z WPGO WP**	**WPOŚ WP**	▣
		WPGO WP	▣

****** Zgodność priorytetów projektu Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie z celami lub priorytetami ważniejszych powiatowych i gminnych dokumentów strategicznych została oceniona szczegółowo w projekcie ww. dokumentu. /Wszystkie założone w cele przewidziane do realizacji są spójne z celami zawartymi w tych dokumentach – wymóg spójności celów zostaje w pełni zachowany.**

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzeniu prognozy.

Merytoryczny zakres opracowania prognozy regulują przepisy cyt. na wstępie ustawy z dnia 3 października 2008r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko *(j. t. Dz.U. z 2017r., poz. 1405, z późn. zm.).*

Prognoza opracowana została w formie pisemnej, na podstawie analizy dostępnych dokumentów źródłowych, dokumentacji, przepisów prawnych, po dokonanej wizji

w terenie, w odniesieniu do przedmiotu opracowania Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie. Zatem dokumentacja ta została opracowana w sposób analityczny, uwzględniający wiedzę techniczną oraz przyrodniczą.

Prognoza wskazuje również na niezbędne rozwiązania techniczne i organizacyjne, które ograniczą do norm dopuszczalnych wszelkie działania niekorzystne dla środowiska i zdrowia ludzi, które mogłyby wyniknąć z realizacji ustaleń zawartych w Zmianie Nr 1/2017 MPZP.

Sporządzając prognozę, została dokonana analiza terenu pod kątem wytypowania potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych, w których mogą wystąpić stanowiska gatunków chronionych oraz siedlisk przyrodniczych. Szczegółowo przeanalizowano stopień wpływu planowanych zamierzeń Zmiany Nr 1/2017 MPZP na tereny gruntów leśnych. Przy określaniu wymagań ekologicznych oraz minimalizacji skutków zagrożeń dla poszczególnych gatunków i siedlisk korzystano z badań terenowych prowadzonych przez wykwalifikowanych inżynierów, którzy sporządzili inwentaryzacje florystyczne i faunistyczne na terenie planowanej inwestycji wydobycia złoża kruszywa naturalnego, zakładu przerobu kruszywa oraz z „Monitoringu siedlisk przyrodniczych – przewodnik metodyczny" (wyd. Inspekcja Ochrony Środowiska).

Do opracowania prognozy wykorzystane zostały następujące materiały:

- Aktualnie obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Komańcza, uchwalone uchwałą Nr XVIII/126/2000 Rady Gminy Komańcza w dniu 24 października 2000 wraz ze Zmianą Nr 1 SUiKZP obejmującą teren obowiązującego planu miejscowego , w tym konturu złoża Komańcza- Jawornik oraz Zmianą Nr 3 SUiKZP obejmującą teren udokumentowanego złoża Komańcza 1, w całości.

- Materiały robocze: roboczy projekt Zmiany Nr 1/2017 MPZP tj. część graficzna w skali 1:1000 oraz opisowa wraz z uwarunkowaniami w formie graficznej i opisowej,
- Raport WIOŚ w Rzeszowie „Stan środowiska w województwie podkarpackim w roku 2016" – Rzeszów 2017r.,
- Program ochrony środowiska województwa podkarpackiego na lata 2017 – 2019
- z perspektywą do 2023r. - Rzeszów 2017r.,
- Ekofizjografia podstawowa,
- Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzonej na potrzeby Planu Urządzania Lasów,
- Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego, ważny do dnia 31.12.2002r,
- Raport o oddziaływaniu na środowisko złoża Komańcza- Jawornik,
- Literatura fachowa,
- Obowiązujące przepisy prawne.

1.4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia.

Z uwagi na lokalizację i zakres wytwarzanych uciążliwości spowodowanych realizacją inwestycji, zawartej w projekcie Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Piaskowców Cergowskich Komańcza - Jawornik, należy przyjąć, iż najbardziej korzystną metodą analizy skutków realizacji projektu Zmiany MPZP, jest metoda porównawcza, polegająca na przeciwstawieniu stanu dotychczasowego ze stanem planowanym w Zmianie Nr 1/2017 MPZP.

Całość obszaru opracowania omawianej Zmiany Nr 1/2017 MPZP, stanowi część działki o numerze ewidencyjnym 75/1, w konturze określonym w uchwale Rady Gminy Komańcza, o przystąpieniu do sporządzenia Zmiany Nr 1/2017 MPZP. Południowa część złoża „Komańcza 1" objęta Zmianą MPZP położona jest w granicach obowiązującego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie, zatwierdzonego Uchwałą Nr XXXVIII/165/2013 Rady Gminy Komańcza w dnu 16 maja 2013r., opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego w dniu 11 czerwca 2013r., poz. 2444. Zmiana Nr 1/2017 MPZP będzie polegała na wprowadzeniu konturu części udokumentowanego złoża piaskowców cergowskich „Komancza 1", do eksploatacji. W obowiązującym obecnie planie miejscowym obszar ten oznaczono jako teren użytków leśnych.

Przedmiotem oceny zawartej w niniejszej prognozie jest projekt Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie, obejmujący część graficzną oraz opisową. Ponadto oceną objęto istniejący oraz

planowany sposób zagospodarowania terenów sąsiednich i dokonano analizy wzajemnego wpływu na środowisko i zdrowie ludzi. Oceny tej dokonuje się w kontekście wpływu dopuszczonego przez Zmianę Nr 1/2017 MPZP sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu zawartego w ustaleniach planu, na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi. Projekt Zmiany Nr 1/2017 MPZP określając nową funkcję terenu uwzględnia wymogi prawne wynikające z Prawa ochrony środowiska oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Według ustawy z dnia 27 marca 2003r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 32) – w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń Studium […], co najmniej raz w czasie kadencji rady miasta, gminy. Rada miasta, gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części – podejmuje działania mające na celu zmianę planu zagospodarowania przestrzennego w takim trybie, w jakim jest on uchwalony.

Z oceny analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Komańcza dokonanej za okres ostatniej kadencji 2014-2018, wynika, iż zmiana zagospodarowania terenu obejmującego złoże obecnie eksploatowane i poddawane systematycznej rekultywacji, Komańcza - Jawornik, nie spowodowała zmian znaczących, przekraczających normy dopuszczalne, tak jak zostało to wskazane w raporcie o oddziaływaniu na środowisko złoża Komańcza – Jawornik. Ponieważ złoże Komańcza 1, zostanie poddane eksploatacji dopiero po zakończeniu robót wydobywczych i rekultywacyjnych na złożu Komańcza- Jawornik, należy przypuszczać iż ze względu na podobne uwarunkowania i podobny sposób eksploatacji złoża Komańcza 1, również nie dojdzie do zmian i działań, wykraczających poza normy dopuszczalne.

W trakcie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko stosuje się różnorodne metody analityczne i waloryzacyjne. W niniejszym opracowaniu posłużono się:

- w zakresie opisu stanu środowiska – metodami analitycznymi wzbogaconymi o wizję terenową,
- w zakresie prognozowania oddziaływania na środowisko – na etapie realizacji ustaleń projektu Zmiany Nr 1/2017 MPZP, zastosowano prognozowanie przez analogię, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów położonych w granicach obowiązującego planu, o tym samym charakterze i funkcji.

Podczas sporządzania niniejszego opracowania nie napotkano na trudności oraz na luki, które uniemożliwiłyby identyfikację zagrożeń lub ocenę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

<u>Złoże piaskowców cergowskich „Komańcza 1", będzie poddane eksploatacji, dopiero po zakończeniu eksploatacji i rekultywacji złoża „Komańcza – Jawornik",</u>

Planowane przedsięwzięcie składa się z następujących etapów:

- udostępnienie złoża,
- eksploatacja,
- rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.

Wnioskodawcą opracowania Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackiego jest Firma JABO MARMI S. A., 39-200 Dębica, Nagawczyna 330.

W zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia znajdują się obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy ochronie przyrody *(j.t. Dz. U. 2018r., poz. 142, z późn. zm.).*

Teren, na którym planuje się realizację inwestycji, położony jest w granicach:

- Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, funkcjonującego na mocy na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r., w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. z 2014r., poz. 1950, z późn. zm.),
- Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 PLB180002 „Beskid Niski",
- Częściowo (południowa część działki) w granicach Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty NATURA 2000 PLH180021 „Dorzecze Górnego Sanu". Cały jednak teren udokumentowanego złoża „Komańcza 1", który stanowi część działki objętej zmianą planu, położony jest poza granicami w/w obszaru.

1.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Lokalizacja miejscowości Jawornik, w gminie Komańcza w stosunku do granicy państw ościennych Ukrainy (ok. 46,0 km) oraz Słowacji (ok. 7,0 km).

Charakter przedsięwzięcia inwestycyjnego oraz jego położenie z dala od granicy państwa, nie powoduje zagrożenia powstania transgranicznego oddziaływania na środowisko,
o którym mowa w przepisach Prawa ochrony środowiska.

Planowane przedsięwzięcie nie będzie miało więc charakteru o transgranicznym oddziaływaniu.

Ryc. 1. Lokalizacja terenu objętego niniejszym opracowaniem względem granic państwa. *(źródło: http://mapy.geoportal.gov.pl)*

2. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu, w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

2.1. Dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się na terenie Gminy Komańcza, położonej w południowej części województwa podkarpackiego, w powiecie sanockim.

Przedmiotowa działka, nr ew. 75/1, stanowi grunty o użytku: PsV – o pow. 1,6191ha; PsVI – o pow. 0,5636ha; Ls – o pow. 40,8533ha; K – o pow. 1,2223ha. Łączna powierzchnia użytków działki wynosi 44,2583ha.

Tereny sąsiednie:

- od strony północnej: działka nr ew. 69: Ls – o pow. 28,15ha, działka nr ew. 70: Ls – o pow. 28,15ha, działka nr ew. 71:Ls – o pow. 35,84ha.
- od strony południowej: działka nr ew. 75/2: Wp – o pow. 0,4102ha, działka nr ew. 664: ŁVI – o pow. 0,7939ha; Ls – o pow. 7,7179ha; Bi – o pow. 0,0479ha; K – o pow. 1,0098ha; N – o pow. 0,1180ha, działka nr ew. 592/8: Wp – o pow. 12,6245ha, działka nr ew. 450/2: Ls – o pow. 0,0298ha, działka nr ew. 63/1: Wp – o pow. 0,44ha, działka nr ew. 49: Tk – o pow. 3,14ha.

- od strony zachodniej: działka nr ew. 77: Ls – o pow. 43,00ha.
- od strony wschodniej: działka nr ew. 48/1: Wp – o pow. 0,08ha.

Ryc. 2. Teren lokalizacji Zmiany Nr 1/2017 MPZP. Linia koloru czarnego wskazuje granice geodezyjne działki nr ew. 75/1, obręb – Jawonik. Linia koloru czerwnego wskazuje teren udokumentowanego złoża „Komańcza 1".
(Opracowanie własne)

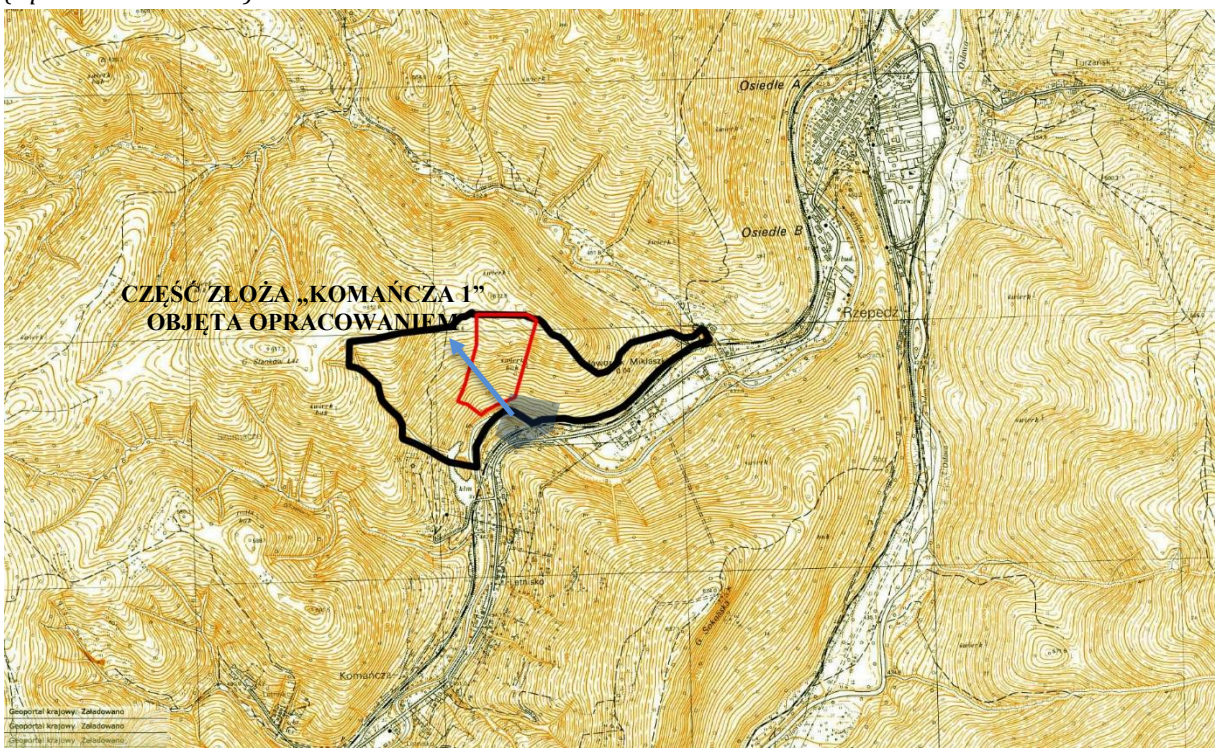

Najbliższa zabudowa mieszkaniowa licząc od granic udokumentowanego złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1" wynosi około 300,0m na południowy-wschód.

Od strony południowo-zachodniej złoże „Komańcza 1" sąsiaduje z obszarem górniczym „Komańcza - Jawornik", na którego terenie funkcjonuje zakład przeróbczy.

Złoże piaskowców cergowskich „Komańcza 1" położone jest na obszarze jednostki dukielskiej w obrębie fałdu Brzeżnego, który ciągnie się od poprzecznej dyslokacji Wisłoka Wielkiego po górę Dziurkowiec na wschodzie, gdzie przechodzi poza granice państwa. Utwory występujące w rejonie złoża zapadają monoklinalnie w kierunku zachodnim pod kątem 20-25 stopni. Na badanym omawianym obszarze występuje tektonika blokowa. Kompleksy piaskowcowe pocięte są uskokami normalnymi i przesuwczymi, niekiedy rotacyjnymi o zróżnicowanych kierunkach, generalnie północ-południe i zrzutach od kilku do dwudziestu-kilku metrów. Z tego względu można zaliczyć to złoże do grupy II.

Ryc. 3. Budowa geologiczna terenu objętego opracowaniem.
(źródło: http://bazagis.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.htm)

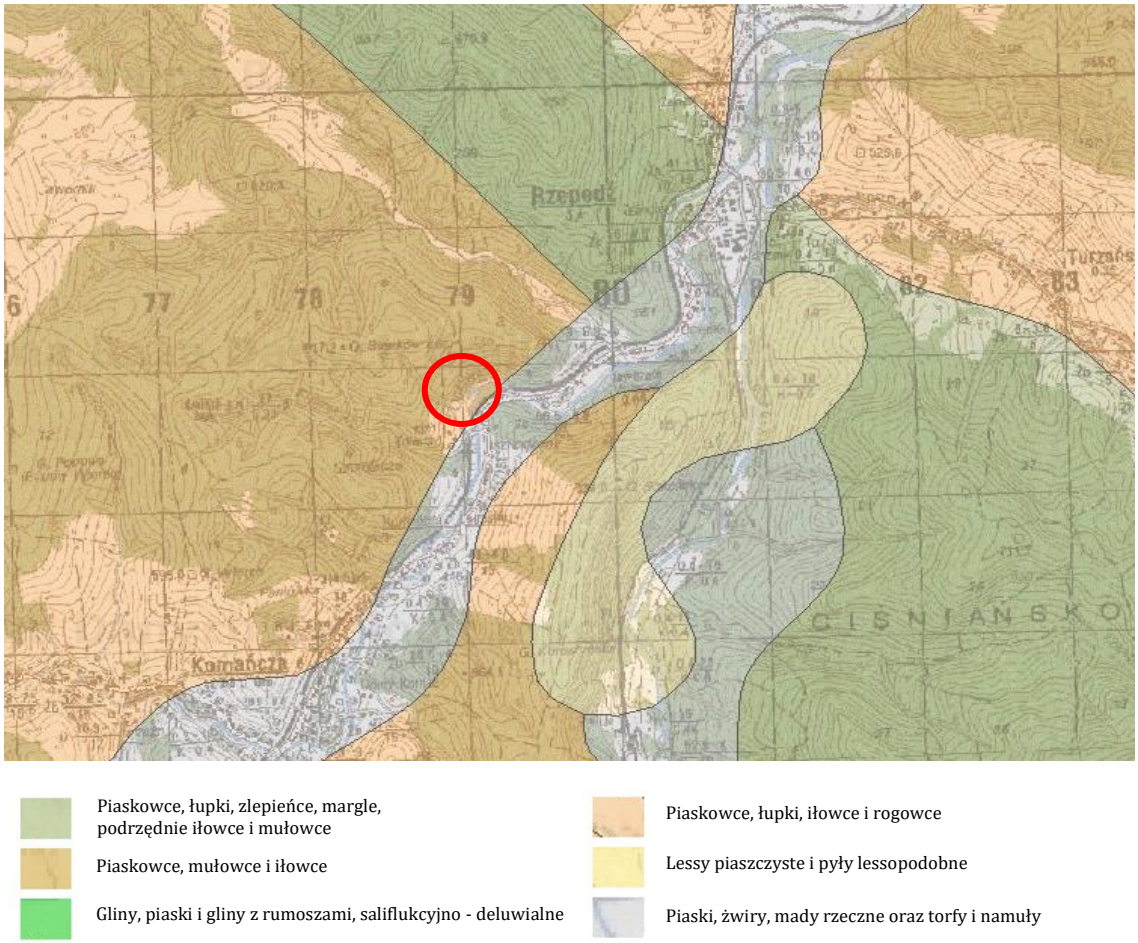

Teren objęty opracowaniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP położony jest na obszarze występowania piaskowców, łupków, iłowców i rogowców.

Strop piaskowców przyjęto na głębokości 450 do 560m n.p.m. Z uwagi na sięgającą miejscami głębiej strefę wietrzenia może on ulec pogłębieniu. Uzyskany obraz przestrzenny przebiegu granic litologicznych pozwala na wydzielenie dwóch poziomów piaskowców cergowskich, rozdzielonych kompleksem łupkowym, którego miąższość osiąga około 50,0m.

Graniczne wartości parametrów definiujących złoże nawiązują do wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2015r., w sprawie dokumentacji geologicznej złoża kopaliny, z wyłączeniem złoża węglowodorów (Dz. U. 2015 poz. 987). Zgodnie z nim głębokość dokumentowania przyjęto do granic możliwej eksploatacji tj. do rzędnej +440,0m n.p.m., grubość nadkładu – 15,0m stosunek N/Z 0,3.

Według regionalizacji geograficznej Jerzego Kondrackiego (2002) omawiany teren zaliczany jest do megaregionu Karpackiego, prowincji Karpat Zachodnich, makroregionu Beskidy Środkowe, mezoregionu Beskid Niski. Krajobraz okolicznych terenów tworzą wzgórza o wysokości 500-800 m n.p.m. Udokumentowane złoże „Komańcza 1" zlokalizowane jest na południowo-wschodnim stoku Góry Stanków Łaz (617 m n.p.m.), schodzącym do doliny rzeki Osławica.

Informacje dotyczące złoża piaskowców cegłowskich „Komańcza 1”

- Kopalina: kamienie budowlane i drogowe.
- Podtyp kopaliny: piaskowce cergowskie.
- Powierzchnia całkowita udokumentowanego złoża: 81 769 m^2~ 8,18 ha;
- Powierzchnia fragmentu złoża „Komańcza 1” objęta opracowaniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP: ~ 3,68ha.
- Kierunek rekultywacji: leśny.
- Stan zagospodarowania złoża: złoże niezagospodarowane.
- Sposób eksploatacji: odkrywkowy.
- System eksploatacji: ścianowy, poziomami eksploatacyjnymi.
- Zagrożenia eksploatacji: nie występują.
- Rodzaj kopaliny: pospolita.
- Parametry jakościowe kopaliny:
  - gęstość przestrzenna: 2,653Mg/m^3,
  - nasiąkliwość: 0,85%,
  - mrozoodporność: bardzo dobra,
  - wytrzymałość na ściskanie w stanie powietrzno-suchym 169,8 MPa,
  - wytrzymałość na ściskanie po nasyceniu wodą: 133,2 MPa,
  - ścieralność na tarczy Boehmego: 4,0mm.
- Kopalina towarzysząca: nie występuje.
- Kopalina współwystępująca: nie występuje.
- Forma złoża: pokładowa.
- Ilość pokładów: złoże wielopokładowe.
- Grubość nadkładu (N): 0 – 25, śr. 8m.
- Miąższość serii złożowej (Z): 10 – 80, śr. 47.
- Głębokość spągu złoża: 440 – 480 m n.p.m.

2.2. Planowany sposób zagospodarowania terenu.

Złoże piaskowców cergowskich „Komańcza 1” stanowi kontynuację eksploatowanego obecnie złoża „Komańcza – Jawornik”. Eksploatacja przedmiotowego złoża rozpocznie się w momencie zakończenia prac wydobywczych na złożu „Komańcza - Jawornik”.

Złoże piaskowców cergowskich „Komańcza 1” będzie eksploatowane metodą odkrywkową, systemem ścianowym, kilkoma poziomami – ze względu na morfologie terenu. Najwyższy poziom zostanie zlokalizowany na rzędnej 550,0m n.p.m., kolejne co 10-15m. Mając na uwadze charakter kopaliny, złoże urabiane będzie technikami strzałowymi.

Technologia wydobycia obejmować będzie:

- udostępnienie złoża tj. ścianka drzew oraz zdjęcie humusu, który zostanie wykorzystany do późniejszej rekultywacji,
- eksploatacja kruszywa kilkoma poziomami,
- likwidacja kopalni oraz rekultywacja i zagospodarowanie obszaru poeksploatacyjnego (rekultywacja w kierunku leśnym).

Planuje się stosowanie typowych maszyn i urządzeń używanych powszechnie w górnictwie odkrywkowym. Część urządzeń będzie pracowała okresowo.

Do urabiana złoża oprócz materiału wybuchowego wykorzystywane będą inne mechaniczne urządzenia urabiające takie jak koparki wyposażone w młoty hydrauliczne. Roboty strzałowe będą wykonywane nie częściej niż jeden raz w tygodniu, metodą długich otworów przy zastosowaniu materiałów wybuchowych i środków inicjujących nowej generacji. Do wiercenia otworów strzałowych będzie wykorzystywana wiertnica wyposażona w urządzenia odpylające.

W związku z wykonywaniem robót górniczych z użyciem materiałów wybuchowych przewiduje się występowanie zagrożenia ze względu na:

- rozrzut odłamków skalnych,
- działanie powietrznej fali uderzeniowej,
- drgania sejsmiczne górotworu.

Parametry strzelania będą ustalone w planie ruchu oraz w dokumentacji strzałowej
i metrykach strzałowych. Na rozpatrywanym złożu nie będą nakładały się strefy wpływów robót strzałowych prowadzonych na złożu „Komańcza - Jawornik", ponieważ udokumentowane złoże „Komańcza 1", będzie eksploatowane po zakończeniu eksploatacji złoża „Jawornik – Komańcza".

Podczas eksploatacji złoża „Komańcza 1" planuje się stosowanie typowych maszyn i urządzeń, dopuszczonych do pracy zgodnie z wymogami i normami polskimi, używanych powszechnie w górnictwie odkrywkowym.

Część urządzeń będzie pracowała okresowo, część zostanie zamontowana na trwałe, jednak żadna z nich nie będzie pracować w okresie nocnym. Praca maszyn i urządzeń możliwa będzie w porze dziennej, na I zmianie, jako zmianie podstawowej. Na II zmianie ze względu na szybko zapadający zmrok, być może będzie praca prowadzona do godziny 16.00-18.000, jednak nie jest to pewne, ze względu na faktyczne potrzeby wydobycia, ściśle związane ze zbyciem.

Nadkład zdejmowany będzie przy zastosowaniu spycharki gąsienicowej lub koparki współpracującej ze środkiem transportu.

Do transportu urobku wykorzystane zostaną samochody samowyładowcze o zróżnicowanym tonażu. Urobek do wstępnego kruszenia będzie transportowany do zakładu przeróbczego, zlokalizowanego na terenie złoża „Komańcza 1". Transport wewnątrzzakładowy obejmujący transport bloków piaskowca oraz urobku do produkcji kruszyw odbywać się będzie po drogach wyznaczonych w wyrobisku i na terenie zakładu

górniczego. Zakład przeróbczy, na każdej kopalni odkrywkowej, to mobilne urządzenie (kruszarka zintegrowana z przesiewaczem oraz taśmociągiem) z systemem zraszania przerabianego surowca o wydajności około 250 Mg/h.

Kształtowanie, a także formowanie urobku odbywać się będzie na terenie odkrywki. Wszelkie pojazdy transportujące opuszczające teren złoża będą miały myte koła

i podwozia, w specjalnie do tego celu wykonanej wannie. Ponadto pojazdy z urobkiem wyjeżdzające poza teren złoża będą ważone.

Produkt gotowy transportowany będzie do odbiorców przy pomocy transportu kołowego, a w przypadku większej ilości kamienia, za pomocą transportu kolejowego. Transport samochodowy od placu załadunkowego na terenie kopalni do drogi wojewódzkiej nr 892 będzie się odbywał poprzez wyremontowany most na rzece Osławicy.

Planuje się na terenie złoża wykonanie rowów opaskowych przyjmujących wody odpadowo – roztopowe, spływające z terenów wyżej położonych w kierunku kopalni z odprowadzeniem do okresowego cieku, nie wyodrębnionego na mapach. Natomiast wody opadowe oraz roztopowe z terenu eksploatowanego złoża, potencjalnie zanieczyszczone częściami pylastymi i ilastymi doprowadzone będą rowami opaskowymi do osadnika sedymentacyjno – infiltrującego, zlokalizowanego na terenie złoża „Komańcza 1".

Budynki socjalno – sanitarne dla pracowników (kontenery przenośne , nie związane trwale z gruntem oraz całe zaplecze techniczne działające na potrzeby odkrywki zlokalizowane zostaną na terenie eksploatowanego złoża „Komańcza 1". Ponieważ eksploatacja złoża „Komańcza 1" rozpocznie się po zakończenia prac odkrywkowych i rekultywacyjnych na złożu „Komańcza – Jawornik", całe zaplecze socjalno – techniczne będzie funkcjonować w ramach nowej odkrywki, na nowych zasadach.

Eksploatacja prowadzona będzie wyłącznie w porze dziennej tj. w godzinach od 6:00 do 22:00. W miesiącach zimowych eksploatacja odbywać się będzie w zależności od zapotrzebowania oraz warunków pogodowych. W okresach wiosenno- jesiennych i zimowych na tzw. krótkim dniu, eksploatacja odbywać się może maksymalnie od 6.00 do 16.00-18.00.

Po zakończeniu eksploatacji i wygaszeniu koncesji wyrobisko poeksploatacyjne rekultywowane będzie w kierunku leśnym w dwóch etapach:

- I etap – usunięcie maszyn i urządzeń związanych z eksploatacją kopaliny,
- II etap – przeprowadzenie rekultywacji terenu przekształconego przez eksploatację i przywrócenie jego do wcześniejszego użytkowania.

Kierunek rekultywacji swoim zakresem uwzględniać będzie aspekt przyrodniczy (kontynuacja terenów leśnych stanowiących pierwotne środowisko dla fauny i flory) oraz aspekt naukowo-poznawczy (utworzenie nie ingerującej w środowisko leśnej ścieżki dydaktycznej, z której można będzie bezpiecznie oglądać ciekawe formy geologiczne odsłonięte podczas eksploatacji piaskowca).

Eksploatacja złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1" dokonywana będzie zgodnie z zasadami określonymi w przepisach Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2017r., poz. 2126 z późn. zm.) m. in. na podstawie planu ruchu zakładu górniczego.

Zatwierdzony przez organ nadzoru górniczego plan ruchu obejmować będzie wszystkie czynności jakie będą występować w zakresie zamierzonej działalności w tym, w zakresie ochrony środowiska.

2.3. Zmiany w środowisku, w przypadku braku realizacji ustaleń Zmiany Nr 1/2017 MPZP i niepodjęciu realizacji przedsięwzięcia.

W przypadku zaniechania przedsięwzięcia inwestycyjnego, może dojść do chaosu przestrzennego oraz nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego. Szczególnie niekorzystne byłoby zaniechanie realizacji działań w zakresie pozyskiwania kruszywa naturalnego, które jest surowcem wykorzystywanym w procesie budowy dróg.

W przypadku braku realizacji ustaleń Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik, Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie, należy mieć na uwadze, iż stan środowiska obszaru objętego opracowaniem, krajobrazu, istniejących ekosystemów itp. będzie ulegał powolnemu, jednak postępującemu pogorszeniu się (niekontrolowane wydobycie kamienia). Prawidłowo realizowany rozwój gospodarczy, przestrzenny i społeczny gminy Komańcza powinien uwzględniać ochronę środowiska naturalnego oraz eliminować wszystkie zagrożenia mogące zakłócić jego funkcjonowanie.

W przypadku braku realizacji działań zawartych w omawianej Zmianie MPZP przewidzieć można m.in. następujące skutki:

- w sferze gospodarczej – brak możliwości rozwoju gospodarczego, brak zainteresowania terenami gminy inwestorów zewnętrznych,
- w sferze społecznej – brak możliwości zatrudnienia ludzi zamieszkałych na terenie gminy o dużym bezrobociu,
- w sferze przyrodniczej – niekontrolowane pozyskiwanie kruszywa, skutkujące negatywnym oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze,
- w sferze zarządzania gminą – brak możliwości nabycia kruszywa na potrzeby inwestycyjne gminy i potrzeby zakupu surowca z terenów bardziej odległych.

Zaniechanie przedsięwzięcia jest posunięciem (w dosłownym rozumieniu) korzystnym z uwagi na środowisko. Dotyczy to przede wszystkim oddziaływania w zakresie wpływu na krajobraz, powierzchnię ziemi i wody podziemne oraz emisji zanieczyszczeń do powietrza i emisji hałasu. Oddziaływania takie wynikają z faktu, że każde działanie człowieka ingerującego w środowisko (poprzez eksploatację nowego złoża kruszywa oraz przerobu kruszywa) będzie w mniejszym lub większym stopniu wpływać ujemnie na jego poszczególne komponenty.

Niepodjęcie wydobycia kruszywa ze złoża „Komańcza 1" oraz jego przerobu spowoduje pod względem gospodarczym, stratę udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego o znacznych zasobach i dobrym jakościowo surowcu.

Wydobycie przedstawione w niniejszym opracowaniu podejmuje podmiot wyspecjalizowany w zakresie wydobywania kruszyw oraz posiadający rozpoznanie w zakresie zapotrzebowania na kruszywo na terenie województwa podkarpackiego i na rynku lokalnym. Planowana eksploatacja złoża „Komańcza 1", jest przedsięwzięciem komercyjnym, sprzyjającym realizacji szeregu celów publicznych realizowanych przez podmioty (budowę i utrzymanie dróg itp.). Realizacja inwestycji przyniesie finansowe korzyści dla Gminy i Funduszów Ochrony Środowiska w formie opłat eksploatacyjnych, opłat lokalnych i podatków. Ponadto zapewni zatrudnienie ludzi w zakładzie przeróbczym, a także wielu firmom usługowym w powiecie sanockim i nie tylko. Zapewni przy tym ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Rozwijana działalność integruje działania gospodarcze i społeczne podejmowane w gminie Komańcza. Jest spójna z planami przestrzennymi i planami rozwoju gminy Komańcza.

W rejonie powiatu sanockiego i sąsiednich występuje duże zapotrzebowanie na surowiec planowany do pozyskania m.in. do budownictwa. Zaniechanie starań o podjęcie eksploatacji spowoduje wydłużenie dróg transportu potrzebnego surowca do odbiorców, a za tym idzie zwiększony koszt zaopatrzenia odbiorców oraz zwiększoną emisję zanieczyszczeń komunikacyjnych kierowanych do środowiska.

ANALIZUJĄC PRZEDSIĘWZIĘCIE WYDOBYCIA KRUSZYWA ZE ZŁOŻA „KOMAŃCZA 1" A TAKŻE JEGO DOSTARCZANIE DO ODBIORCÓW, NP. DO ODBIORCÓW INDYWIDUALNYCH Z REJONU SANOKA ORAZ NA BUDOWĘ LOKALNYCH DRÓG W SZERSZYM ASPEKCIE (NP. POWIATU CZY WOJEWÓDZTWA), MOŻNA MÓWIĆ O JEGO PROEKOLOGICZNYM CHARAKTERZE.

ROZPATRUJĄC ASPEKT LOKALNY ORAZ EKONOMICZNY PROWADZONA PRZEZ INWESTORA DZIAŁALNOŚĆ PRZYCZYNI SIĘ DO ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY W PRZEMYŚLE MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH, GŁÓWNIE POPRZEZ MOŻLIWOŚĆ ZAOFEROWANIA NOWYCH MIEJSC PRACY OKOLICZNYM MIESZKAŃCOM ORAZ PROMOWANIE SWOJĄ DZIAŁALNOŚCIĄ TUTEJSZEGO REGIONU, CO POMOŻE UMOCNIĆ DZIAŁANIA POZOSTAŁYCH LOKALNYCH SEKTORÓW GOSPODARCZYCH.

W przypadku zaniechania inwestycji, na rynku kruszyw na podkarpaciu musiałyby zostać uzupełnione dostawami z bardziej odległych zakładów - co wiąże się z niszczeniem nawierzchni dróg, zwiększoną emisją zanieczyszczeń do powietrza i uciążliwościami hałasu na najbliższych trasach przewozu kruszywa. Na bazie projektowanego wydobycia kruszywa ze złoża „Komańcza 1" w gminie Komańcza, poprawi się rozwój gospodarczy.

PODSUMOWUJĄC WARIANT „ZEROWY" TJ. WARIANT NIEPODEJMOWANIA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA NALEŻY WIĘC ODRZUCIĆ, Z UWAGI IŻ OPCJA TAKA NIE POWODUJE

ZMNIEJSZENIA ZAGROŻEŃ DLA ŚRODOWISKA. PONADTO WARIANT „ZEROWY" NIE STWARZA MOŻLIWOŚCI ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI INWESTORA.

WOBEC POWYŻSZEGO „OPCJA ZEROWA" NIE MOŻE BYĆ BRANA POD UWAGĘ JAKO ROZWIĄZANIE OSTATECZNE. TYM BARDZIEJ, ŻE MOŻE SPRZYJAĆ NIEKONTROLOWANEMU WYDOBYCIU PRZEZ OSOBY PRZYPADKOWE, NIEZNAJĄCE ZASAD EKSPLOATACJI ORAZ OCHRONY ŚRODOWISKA.

2.4. Wariant polegający na podjęciu przedsięwzięcia w innym zakresie.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, istnieje obowiązek porównania rozwiązań technologicznych dla przedsięwzięcia z innymi rozwiązaniami w praktyce krajowej i światowej. Działanie takie miało za zadanie wybór właściwej (czystszej) technologii produkcji. Ma to znaczenie w tego typu przedsięwzięciach, gdzie z punktu widzenia technologicznego taki wybór jest możliwy (inwestycje drogowe i przemysłowe o dużej skali oddziaływania).

Pośród rozważanych przez Inwestora wariantów alternatywnych planowanego przedsięwzięcia był Wariant „alternatywny" tj. realizacji przedsięwzięcia w miejscu wybranym przez Inwestora lecz dwukrotnie większej skali rocznej wydobycia.

Wariant „alternatywny" przewiduje realizację inwestycji w zakresie podobnym do wariantu „inwestycyjnego" lecz dwukrotnie zwiększonym rocznym wydobyciu i przerobu kruszywa. Aby to było możliwe konieczny byłby zakup i posadowienie dodatkowych urządzeń, a tym samym zwiększenie zapotrzebowania na energię elektryczną do obsługi.

W związku z powyższym wariant „alternatywny" powodowałby:

- zwiększenie poziomu hałasu na granicy działki lokalizacji złoża o około 3 - 15 dB(A) w stosunku do wariantu „inwestycyjnego" (w skutek uruchomienia dodatkowego urządzenia do przerobu kruszywa o znacznej wydajności),
- zwiększenie chwilowej godzinowej emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w wyniku pracy większej ilość maszyn służących eksploatacji złoża,
- zwiększenie zużycia wody i ilości powstających ścieków bytowych w związku z koniecznością zatrudnienia większej ilości pracowników.

Rozpatrywany może być również wariant eksploatacji obu złóż jednocześnie tj. złoża Komancza- Jawornik oraz złoża Komańcza 1, jednak ten wariant zdecydowanie został odrzucony, aby nie zachodziła kumulacja oddziaływań.

PODSUMOWUJĄC, W WYNIKU REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA W WARIANCIE „ALTERNETYWNYM" WYSTĘPUJE (W STOSUNKU DO ZAŁOŻEŃ PRZYJĘTYCH W WARIANCIE „INWESTYCYJNYM" ZAPROPONOWANYM PRZEZ INWESTORA):

- **ZWIĘKSZENIE EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA,**
- **ZWIĘKSZENIE ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH Z EMISJĄ HAŁASU,**
- **ZWIĘKSZENIE ZAPOTRZEBOWANIA NA ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, WODĘ ORAZ ZWIĘKSZENIE ILOŚCI POWSTAJĄCYCH ŚCIEKÓW BYTOWYCH.**

A WIĘC WARIANT TEN CHARAKTERYZUJE SIĘ WIĘC ZNACZNIE WIĘKSZYM POTENCJALNYM ZAGROŻENIEM DLA ŚRODOWISKA NATURALNEGO.

WARIANT „ALTERNATYWNY" ZE WZGLĘDU NA ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA ZWIĄZANE ZE ZWIĘKSZONĄ EMISJĄ ZANIECZYSZCZEŃ I HAŁASU ORAZ ZWIĄZANE Z TYM KOSZTY INWESTYCYJNE ZOSTAŁ PRZEZ INWESTORA ODRZUCONY.

3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Przeznaczenie terenu pod planowaną funkcję będzie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska. Pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań przy zastosowaniu uwag i wniosków zawartych w prognozie i nowoczesnych rozwiązań technicznych, przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem będzie mało znaczące i nie przekroczy norm dopuszczalnych.

Znaczące bezpośrednie oddziaływanie na stan środowiska będzie występować w obrębie obszaru, na którym będzie realizowane działanie inwestycyjne zidentyfikowane w ramach priorytetów ekologicznych. Oddziaływanie to będzie związane z wydobyciem kruszywa, przeróbką oraz komunikacją. Oddziaływanie pośrednie wystąpi natomiast w granicach terenu górniczego, czyli przestrzeni objętej przewidywanym szkodliwym wpływem robót górniczych zakładu górniczego.

Inwentaryzacja fauny na terenie przewidzianym do eksploatacji

W dniach 03.III, 18.III, 21.IV, 28.IV, 15.V, 30 V, 14.VII, 07.VII, 24.VIII, 27.X, 23.XII 2016 roku przeprowadzono dzienne inwentaryzacje przyrodnicze terenu złoża „Komańcza 1" oraz terenów sąsiadujących do około 300 metrów w zależności od inwentaryzowanej grupy faunistycznej.

Po zapoznaniu się z mapami terenu opracowano metodykę inwentaryzacji, co zostało opisane w dalszej części opracowania. W trakcie inwentaryzacji koncentrowano się na wykryciu jak największej liczby gatunków wartościowych, w tym zagrożonych i chronionych w kraju.

Podczas prac terenowych szczególną uwagę zwrócono na występowanie chronionych i zagrożonych gatunków wymienionych w:

- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r., w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt *(Dz. U. z 2016r., poz. 2183).*
- Dyrektywie Rady 79 / 409 / EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r., w sprawie ochrony dzikich ptaków.
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania

Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 (Dz. U. Nr 77, poz. 510).

– Dyrektywie Rady 92 / 43 / EWG z dnia 21 maja 1992r., w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory.

Bezkręgowce

Tabela 4. Zestawianie wyników inwentaryzacji zebranych w 2016 roku.

Nazwa gatunkowa	Lokalizacja i liczebność		Status ochrony/ Polska Czerwona Księga Zwierząt (PCKZ)
	Obszar górniczy	Teren górniczy	
***LepidopteraRhopalocera*- Motyle dzienne**			
Bielinek bytomkowiec - *Pierisnapi*		pojedynczy	
Bielinek rzepnik - *Pierisrapae*		sporadyczny	
Czerwończyk dukacik – *L. virgaureae*		sporadyczny	
Czerwończyk uroczek*L. tityrus*		sporadyczny	
Dostojkaaglaja - *Argynnisaglaja*		sporadyczny	
Górówka meduza - *Erebiamedusa*		sporadyczny	
Karłątek - *Ochlodes*spp		nieliczny	
Kosternikpalemon - *C. palaemon*		sporadyczny	
Listkowiec cytrynek - *G. rhamni*	sporadyczny	sporadyczny	
Modraszek ikar - *Polyommatusicarus*		sporadyczny	
Osadnik egeria - *Parargeaegeria*	sporadyczny	sporadyczny	
Pokłonnikkamilla - *Limenitiscamilla*		pojedynczy	
Polowiec szachownica - *M. galathea*		sporadyczny	
Przeplatka atalia - *Melitaeaathalia*		sporadyczny	
Przestrojnikjurtina -*Maniolajurtina*		nieliczny	
Przestrojnik trawnik -*A. hyperantus*		nieliczny	
Rusałka admirał - *Vanessa atalanta*		sporadyczny	
Rusałka ceik - *Polygonia c-album*		sporadyczny	
Rusałka kratnik - *Araschnialevana*		nieliczny	
Rusałka pawik - *Inachisio*		pojedynczy	
Strzępotekruczajnik*C.pamphilus*		pojedynczy	
Zorzynek rzeżuchowiec - *A. cardamines*	sporadyczny	sporadyczny	
***LepidopteraHeterocera* - Motyle nocne**			
Biesek murzynek - *Odeziaatrata*		nieliczny	
Lotnica zyska - *Aglia tau*	pojedynczy	pojedynczy	
Dyblikliniaczek - *Siona lineata*		pojedynczy	
Osmaganek plamek - *P. macularia*	pojedynczy	nieliczny	
Poprochpylinkowiak - *E. atomaria*	sporadyczny	sporadyczny	
***Coleoptera*- Chrząszcze**			
Biegacz fioletowy -*Carabusviolaceus*		sporadyczny	Gatunek ściśle chroniony
Rębacz szary - *Rhagiummordax*	sporadyczny	pojedynczy	
Rozpuczlepiężnikowiec*L.glabrirostris*		pojedynczy	
Rzemlik osinowiec *Saperdapopulnea*		sporadyczny	
Żuk gnojowy - *Geotrupesstrercorarius*	sporadyczny	sporadyczny	
Zmorsznik czerwony - *Corymbia rubra*		pojedynczy	
Żerdzianka (*Monochamus sp.)*		nieliczny	
Kruszczyca złotawka- *Cetoniaaurata)*		pojedynczy	

Inne			
Pszczoła miodna - *Apis mellifera*	liczne	liczne	
Trzmiel leśny - *Bombussylvarum*		pojedynczy	Gatunek częściowo chroniony
Łatczyn brodawnik - *D. verrucivorus*		pojedynczy	
Świtezianka dziewica - *Calopteryx virgo*		pojedynczy	
Świtezianka błyszcząca - *C. splendens*		pojedynczy	
Ślimak winniczek - *Helixpomatia*	nieliczny	nieliczny	Gatunek częściowo chroniony

W przypadku zgniotka cynobrowego - *Cucujuscinnaberinus*mimo, że na terenie planowanej inwestycji znajduje się stosunkowo duża liczba martwych drzew, to jednak znaczna ich część jest zbyt stara i uległa silnemu rozkładowi, przez co jest nieodpowiednia dla zgniotka cynobrowego. Świeższe drzewa i świeża leżanina, które w obrębie inwentaryzacyjnym występuje w znacznie mniejszej ilości nie potwierdziły występowania tego gatunku. Jednakże w różnych okolicznych miejscach w regionie Komańczy należy liczyć się z tym, że ten gatunek będzie występował. Jak podaje baza GIS gatunków PGL- LP Krosno najbliższe stanowisko zgniotka cynobrowego podawane jest w odległości około 300 metrów na zachód od planowanej inwestycji.

W przypadku biegacza gruzełkowatego – *Carabusvariolosus* na terenie złoża brak jest odpowiednich wilgotnych siedlisk wymaganych dla tego leśnego i wilgociolubnego chrząszcza. W związku z brakiem występowania stałej obecności wody teren złoża „Komańcza 1" nie jest atrakcyjny dla tego gatunku i nie został on odnaleziony na inwentaryzowanym terenie. Jego obecności można spodziewać się w rejonie cieków wodnych, w niższych położeniach poza terenem planowanej eksploatacji. Jak podaje baza gatunków PGL- LP Krosno, najbliższe stanowisko tego gatunku zlokalizowane jest w odległości 500 metrów na południowy – zachód od planowanej inwestycji.

Obszar górniczy, który rozważany jest pod eksploatację kopaliny posiada przeciętne walory pod względem występujących bezkręgowców, nie wyróżniające się od okolicznych terenów. Nie stwierdzono w okolicy siedlisk lub roślin, które mogłyby być szczególnie wartościowe dla rzadkich bezkręgowców monofagicznych. Stwierdzono 3 gatunki objęte ochroną prawną, które w regionie należą do gatunków pospolitych. Nie stwierdzono w obrębie terenu inwentaryzacyjnego gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG (Dyrektywy Siedliskowej).

Herpetofauna

Zinwentaryzowano następujące gatunki:

- kumak górski *Bombinavariegata* kilkadziesiąt osobników w rozlewiskach przy rzece Osławica oraz na drogach leśnych w kałużach poza terenem złoża „Komańcza 1" - jaja, kijanki, młode i dorosłe osobniki,
- zaskroniec zwyczajny *Natrixnatrix*– 1 osobnik przy rzece Osławica z dala od terenu złoża „Komańcza 1" na południowym zachodzie od złoża „Komańcza 1",
- jaszczurka zwinka *(Lacertaagilis*) – kilka osobników w lasach.

Ryc. 4. Rozmieszczenie herpetofauny w obrębie zinwentaryzowanego terenu górniczego.

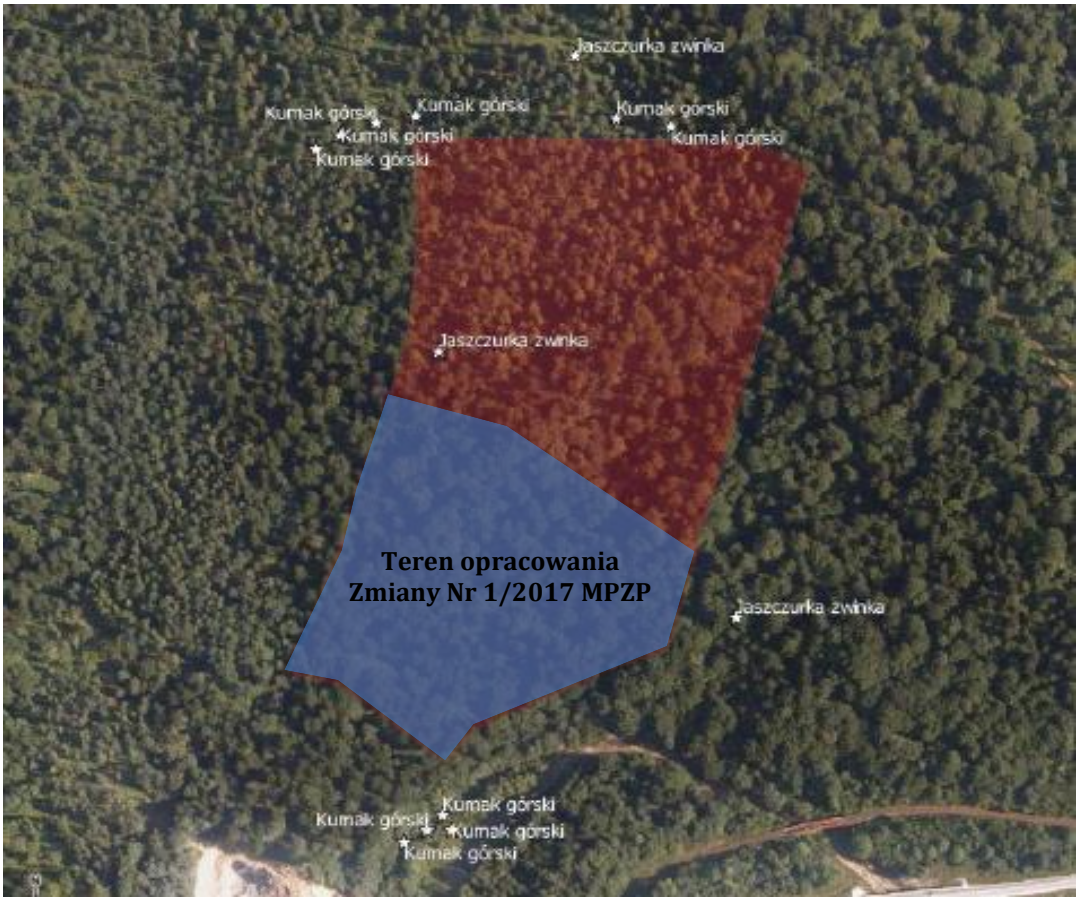

(źródło: opracowanie przyrodnicze)

Na terenie inwentaryzacyjnym odnotowano w sumie 3 gatunki herpetofauny – 1 gatunek płaza i 2 gatunki gadów. Większość gatunków występowało poza terenem planowanym pod eksploatację kopaliny, koncentrując się na południe od obszaru górniczego w rejonie rzeki Osławica. Sam obszar górniczy nie charakteryzuje się wartościowymi gatunkami gdyż odnotowano tu wyłącznie pospolite gatunki, takie jak jaszczurka zwinka. Na szczególną uwagę zasługuje tu kumak górski - gatunek z zał. 2 Dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Gatunek tego kumaka występuje w utrzymujących się okresowo kałużach, które powstają w wyniku ruchu samochodów w trakcie prac leśnych.

Inwentaryzowany obszar można określić, jako przeciętny, mimo że występuje tu kilka cennych gatunków. Najważniejsze wartościowe siedliska – kałuże atrakcyjne dla kumaka górskiego, powstają dzięki działalności ludzkiej. Mimo to teren górniczy nie wyróżnia się od okolicznych obszarów gdyż np. najwartościowszy tu kumak górski w całym okolicznym regionie należy do gatunków pospolitych. Nie występują tu trasy migracji płazów.

Awifauna

Tabela 5. Zestawianie wyników kontroli ornitologicznych z rozdzieleniem na tereny; Symbolem „p" określono gatunki przelotne.

Wykaz gatunków	Kod gatunkowy	Liczebność		Status ochrony
		Obszar górniczy	Teren górniczy	
bogatka - *Parus major*	PJ	1	2	
czarnogłówka - *Poecilemontanus*	PN		3	
dzięcioł czarny- *Dryocopusmartius*	DM		1	Dyrektywa Ptasia
dzięcioł duży- *Dendrocopos major*	DA	1	3	
dzięcioł zielonosiwy - *Picuscanus*	PU		1	Dyrektywa Ptasia
dzięciołek - *Dendrocopos minor*	DI		1	
dzwoniec - *Chlorischloris*	CC	1	3	
gil - *Pyrrhulapyrrhula*	PY		2	
grubodziób – *C.coccothraustes*	CT		3	
grzywacz - *Columbapalumbus*	CP		1	
kos - *Turdusmerula*	TM	2	5	
kowalik - *Sittaeuropaea*	SE	2	1	
kruk - *Corvuscorax*	COX		2p	
modraszka - *Cyanistescaeruleu*	PE	2	3	
muchołówka żałobna – *F.hypoleuca*	FH	1		
muchołówka mała - *Ficedulaparva*	FP		1	Dyrektywa Ptasia
mysikrólik - *Regulusregulus*	RR	4	2	
myszołów zwyczajny - *Buteobuteo*	B		1p	
orzechówka – *N. caryocatactes*	NC		1	
pełzacz leśny - *Certhia familiaris*	CF	1	1	
piecuszek - *Phylloscopustrochilus*	KT	1	2	
pierwiosnek – *P.collybita*	KC	4	7	
pliszka górska - *Motacillacinerea*	MC		1	
pliszka siwa - *Motacilla alba*	MA		2	
pokrzywnica - *Prunellamodularis*	PM	1	1	
puszczyk uralski - *Strixuralensis*	SXU		1	Dyrektywa Ptasia
rudzik - *Erithacusrubecula*	E	7	13	
sikora uboga - *Poecilepalustris*	PL	2	1	
sosnówka - *Periparusater*		4		
sójka - *Garrulusglandarius*	G	2	5	
strzyżyk - *Troglodytestroglodytes*	T	3	10	
śpiewak - *Turdusphilomelos*	TF	1	3	
świstunka leśna - *Rhadinasibilatrix*	KS	1	3	
zięba - *Fringillacoelebs*	Z	5	9	

Ryc. 5. Rozmieszczenie gatunków ptaków w obrębie inwentaryzowanego terenu. Symbole przyjęto zgodnie z tabelą 2.

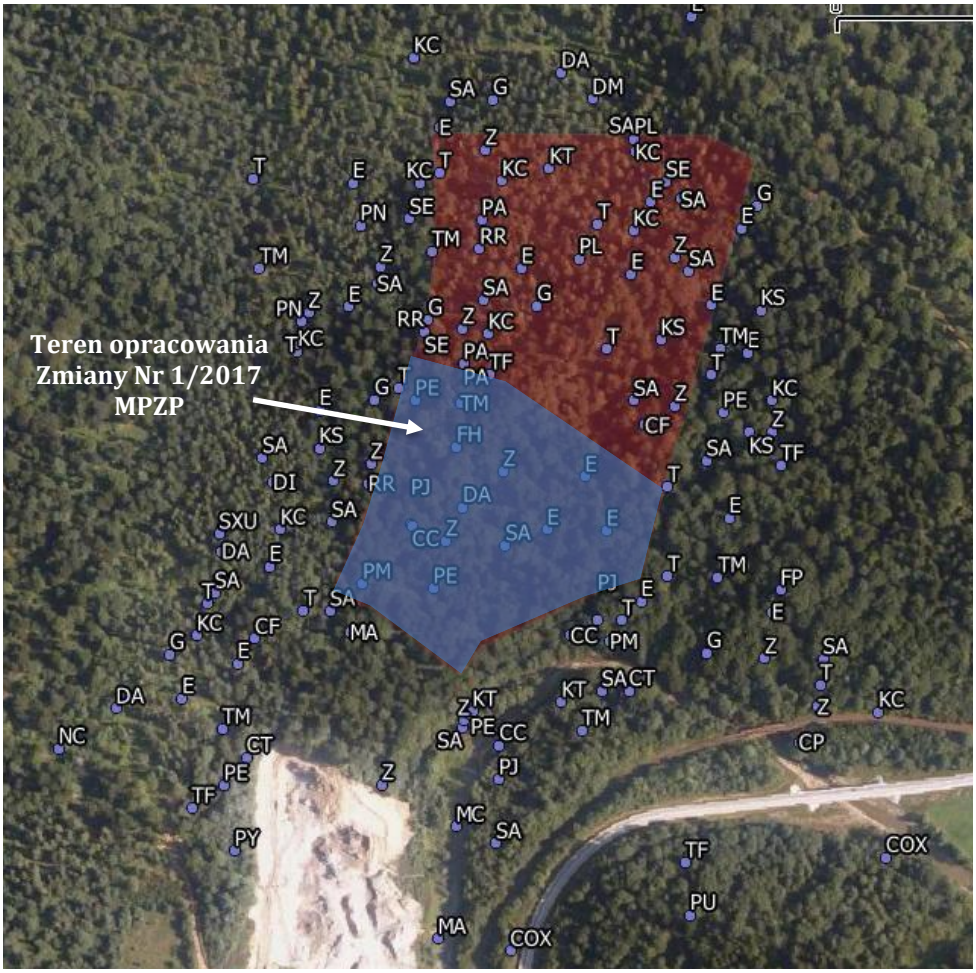

Na uwagę wśród tych gatunków zasługuje 4 gatunków zał. I Dyrektywy Ptasiej, są to:

- puszczyk uralski (*Strixuralensis)* – gatunek odnotowano dwukrotnie – ze względu na duże terytorium gatunku nie jest wykluczone, że będzie on zalatywał również na teren udokumentowanego złoża „Komańcza 1",
- muchołówka mała (*Ficedulaparva)* – gatunek potwierdzono dwukrotnie na wschód od udokumentowanego złoża „Komańcza 1",
- dzięcioł zielonosiwy (*Picuscanus)* – gatunek potwierdzono trzykrotnie z odległego regionu na podstawie śpiewu,
- dzięcioł czarny (*Dryocopusmartiu)s* – gatunek odnotowano jednokrotnie na podstawie głosu samca.

Zgodnie z informacją uzyskaną z Nadleśnictwa Komańcza najbliższa strefa ochronna wokół gniazda orła przedniego (leśnictwo Turzańsk) jest położona w odległości 3 km od obszaru górniczego Komańcza-Jawornik, natomiast najbliższa strefa ochronna wokół gniazda orlika krzykliwego (leśnictwo Jesionka) jest położona w odległości 3,5 km od obszaru górniczego.

Nadleśnictwo Komańcza nie podaje szczegółowych lokalizacji gniazd, gdyż uznało, że informacje te nie są jawne. Ujawnienie szczegółowych lokalizacji nie jest potrzebne w opracowaniu, które będzie ogólnie dostępne, gdyż może to stwarzać zagrożenia ze strony ludzi dla podanych gniazd.

Obszar inwentaryzacji cechuje się występowaniem 33 gatunków ptaków. Gatunki z terenu złoża „Komańcza 1" nie należą do gatunków szczególnie wymagających, co do siedliska. Teren złoża „Komańcza 1" stanowi potencjalnie dobre warunki dla życia i żerowania występujących w regionie ptaków i region ten można określić jako wartościowy dla ptaków. Teren poza obszarem złoża „Komańcza 1" można określić, jako wartościowy ze względu na stwierdzenie 4 gatunków ptaków z listy Dyrektywy Ptasiej, a wśród których puszczyk uralski – *Strixuralensis* należy do szczególnie cennych i wartościowych.

Należy też zwrócić uwagę że mimo trwającej eksploatacji w bezpośrednim sąsiedztwie inwentarzowego terenu nie zaobserwowano, aby ptaki były niepokojone bądź unikały bezpośredniego sąsiedztwa złoża pokazuje podkład mapowy już nieaktualny gdyż bezpośrednio sąsiadujący teren strony południowej udokumentowanego złoża jest pozbawiony drzewostanu.

Teriofauna

Na terenie objętym obowiązującym planem, w tym na terenie górniczym, odnotowano liczne tropy jelenia oraz sarny, w tym obserwowano pojedyncze osobniki tych gatunków. W kilku miejscach spotkano tropy lisa oraz stwierdzono borsuka. Zaobserwowano, że mimo eksploatacji kopalni poniżej terenu złoża przy rzece Osławica oraz powyżej złoża na drodze leśnej swobodnie przemieszczają się zwierzęta, głównie jeleniowate, w tym potwierdzono przechodnie wilki.

Tabela 6. Zestawienie danych inwentaryzacyjnych z terenu górniczego planowanej inwestycji.

Gatunek	Charakter występowania i znaczenie ostoi
jeleń szlachetny	Gatunek w obrębie całego terenu górniczego spotykany licznie. Duża ilość tropów oraz nagrania na fotopułapce. Spora części to osobniki przechodnie.
sarna	Gatunek o podobnym statusie występowania, co jeleń. Często spotykany na całym terenie inwentaryzacji. Duża ilość tropów odnotowana w okresie zimowym oraz często rejestrowały go fotopułapki.
lis	Gatunek odnotowany wielokrotnie w nocy przez w tym fotopułapki. Odnotowano tropy.
borsuk	Odnotowano tropy. Obserwowano osobnika w nocy na terenie złoża „Komańcza 1"

Gatunek	Charakter występowania i znaczenie ostoi
wilk	Odnotowany w rejonie rzeki Osławicy w sąsiedztwie trwającej eksportacji oraz na południe od terenu eksploatacji na podstawie tropów. Gatunek ten wykazywany przez pracowników kopalni Komańcza oraz ndl. Komańcza. Zgodnie z informacjami od nadleśnictwa Komańcza w rejonie drogi wojewódzkiej w bliskim sąsiedztwie terenu górniczego spotykane są przechodnie wilki.
kuna	Odnotowano w sąsiedztwie złoża „Komańcza 1" na podstawie tropów
dzik	Obserwacje śladów bytności poza terenem złoża.
wiewiórka	Odnotowano w na złożu „Komańcza 1" na podstawie tropów

REASUMUJĄC NALEŻY STWIERDZIĆ, ŻE PRACE EKSPLOATACYJNE NIE WYRZĄDZĄ ŻADNYCH ISTOTNYCH ZAKŁÓCEŃ W STANIE FAUNY PRZEDMIOTOWEGO OBSZARU, A ZREKULTYWOWANY TEREN STANIE SIĘ OSTOJĄ DLA LICZNEJ GRUPY ZWIERZĄT.

Inwentaryzacja flory terenów przewidzianych do eksploatacji

Waloryzacji przyrodniczej dokonano w oparciu o obserwacje terenowe przeprowadzone w roku 2016 wiosną oraz w pełni sezonu wegetacyjnego w granicach powierzchni przeznaczonej do eksploatacji oraz w jej sąsiedztwie. Kartowanie flory i roślinności przeprowadzono metodą marszrutową z wykorzystaniem ortofotomapy oraz odbiornika GPS.

W trakcie prac terenowych szczególną uwagę zwrócono na występowanie chronionych i zagrożonych gatunków oraz siedlisk przyrodniczych wymienionych w:

- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r., w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409).
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r., w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408).
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. Nr 77, poz. 510).
- Krajowej Czerwonej Liście roślin (Mirek Z, Zarzycki K., Wojewoda W. & Szeląg Z.(red.). 2006. Red list of plants and fungi in Poland).
- Krajowej Czerwonej Księdze (Zarzycki K., Kaźmierczakowa R., Mirek Z. 2014. Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Wyd. III. uaktualnione i rozszerzone. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków).

Działka inwestycyjna położona jest w granicach wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody:

- Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r., w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego, poz. 1950, z późn. zm.),
- Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 PLB180002 „Beskid Niski", funkcjonującego na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.),
- częściowo w granicach Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty NATURA 2000 PLH180021 „Dorzecze Górnego Sanu". Natomiast teren całego udokumentowanego złoża „Komańcza 1", stanowiący część działki nr ew. 75/1, położony jest poza granicami w/w obszaru, bowiem stanowi jedynie część z działki o znacznej powierzchni (około 3,68ha), wydzielonej na potrzeby zmiany MPZP.

W związku z powyższym na terenie objętym opracowaniem Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza-Jawornik, obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, dotyczące warunków ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, wynikających z ustawy z dnia 16.04.2004r., o ochronie przyrody *(j.t. Dz. U. z 2018r., poz. 142, z późn. zm.)* oraz ustawy z dnia 3 października 2008r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko *(j.t. Dz. U. z 2017r., poz. 1405, z późn. zm.),* bowiem teren objęty wnioskiem podlega w/w przepisom szczególnym.

Teren opracowania Zmiany Nr 1/2017 MPZP nie jest objęty innymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r., o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2018r., poz. 142, z późn. zm.). W związku z powyższym nie wprowadza się dodatkowych zakazów, nakazów i ograniczeń, wynikających z przepisów odrębnych.

Tabela 7. Zakazy obowiązujące na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.

Zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z wyłączeniem przedsięwzięć o których mowa w art. 24 ust 3 Ustawy o ochronie przyrody.	Na potrzeby oceny odziaływania przedsięwzięcia na środowisko prowadzona jest odrębna procedura.
Zakazuje się zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem	Nie dotyczy

amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką.	
Zakazuje się likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikną one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych.	Nie dotyczy (na potrzeby odkrywki zostanie przeprowadzona procedura zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, a kierunek późniejszej rekultywacji – leśny)
Zakazuje się budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od: a) linii brzegów rzek: Wisłoka, Jasiołka, Osława, Wisłok, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w Ustawie Prawo Wodne – za wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.	Nie dotyczy
Zakazuje się wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych .	Teren odkrywki zostanie przywrócony do stanu pierwotnego (leśny kierunek rekultywacji, nasadzenia drzew)
Zakazuje się dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka.	Nie dotyczy
Zakazuje się likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.	Nie dotyczy

Flora

Teren złoża jest porośnięty drzewostanem w wieku od 10 – 100 lat. Na terenie przedmiotowego przedsięwzięcia znajdują się m.in. siedliska: grąd subkontynentalny *(Tilio-Carpinetum),* sztuczny drzewostan olszy szarej *(Alnusincana),* pastwisko obsadzone olchą czarną *(Alnusglutinosa)* z kępami obsiewającej się tarniny (*Prunusspinosa),* fragmenty buczyny karpackiej *(Dentarioglandulosae-Fagetum)* ze znacznym udziałem gatunków grądowych, fragmenty szuwaru szerokopałkowego *(Typhetumlatifoliae)* i szuwaru sitowia leśnego *(Scirpetumsyhatici),* inicjalne stadia sukcesyjne zarośli olszy szarej (*Alnusincana).* Ten sam typ roślinności występował w najbliższym otoczeniu rozpatrywanej powierzchni. Jedynie od strony południowej (poza granicami powierzchni) terasę zalewową rzeki Osławica zajmuje roślinność aluwialna, tj. łęgi reprezentujące zespół nadrzecznej olszyny górskiej (*Alnetumincanae)* oraz towarzyszące im zbiorowiska ziołoroślowe z rzędu (*Glechometaliahederacea)*.

Żyzna buczyna karpacka *(Dentarioglandulosae-Fagetum)*

Płat zespołu (*Dentarioglandulosae-Fagetum)* wykształcony jest w odmianie wschodniokarpackiej, siedliskowo przeważa podzespół żyzny i wilgotny z czosnkiem niedźwiedzim *(D.g.-F. allietosum)*. W drzewostanie o zróżnicowanej strukturze wiekowej panują buk zwyczaj *(Fagussylvatica)* i jodła pospolita *(Abies alba)*, rzadko inne gatunki – grab pospolity (*Carpinusbetulus)* czy klon zwyczajny (*Acerplatanoides)*. Licznie występuje starodrzew, a zasoby martwego drewna można zgrubnie szacować na 5% miąższości drzewostanu.

W warstwie krzewów występowały głównie grab pospolity (*Carpinus bet ulus)*, buk zwyczajny (*Fagussylvatica)*, leszczyna pospolita (*Corylusavellana)*, rzadziej kruszyna pospolita (*Frangulaalnus)*, wiciokrzew pospolity (*Lonicera xylosteum)*, bez czarny (*Sambucusnigra)*.

Warstwa zielna charakteryzowała się stosunkowo dużym zwarciem i wysokim bogactwem gatunkowym. Z gatunków charakterystycznych dla buczyn zanotowano: żywiec cebulkowy (*Dentariabulbifera)*, żywiec gruczołowaty (*Dentariaglandulosa)* i żywokost sercowaty (*Symphytumcordatum)*. Licznie reprezentowane są gatunki związane zasięgiem z pasem gór i pogórzy jak czosnek niedźwiedzi (*Alliumursinum)*, sałatnica leśna (*Aposerisfoetida)*, jarzmianka większa (*Astrantia major)*, cebulica dwulistna (*Scillabifolia)*, goryczka trojeściowa (*Gentianaasclepiadea)*, śnieżyczka przebiśnieg (*Galanthusnivalis)*, obrazki alpejskie (*Arumalpinum)*, wilczomlecz migdałolistyny (*Euphorbiaamygdaloides)*, żywokost bulwiasty (*Symphytumtuberosum)*, szałwia lepka (*Salviaglutinosa)*, tojeść gajowa (*Lysimachianemorum)*, starzec gajowy (*Senecionemorensis)*, trybula lśniąca (*Anthriscusnitida)*, bodziszek żałobny (*Geranium phaeum)*, lepiężnik biały (*Petasitesalbus)*, miesiącznica trwała (*Lunariarediviva)*, bniec czerwony (*Melandrium rubrum)*, świerząbek orzęsiony (*Chaerophyllumhirsutum)* i przetacznik górski (*Veronica Montana)*. Skład gatunkowy uzupełniałygatunki powszechnie występujące w lasach liściastych i mieszanych: zawilec gajowy (*Anemonenemorosa)*,*przytulina wonna (Asperulaodorata)*, dąbrówka rozłogowa (*Ajugareptans)*, kopytnik pospolity (*Asarumeuropaeum)*, turzyca lesna (*Carexsylvatica)*, turzyca orzęsiona (*Carexpilosa)*, gajowiec żółty (*Galeobdolonluteum)*, szczтr trwały (*Mercurialisperennis)*, zerwa kłosowa (*Phyteumaspicatum)*, konwalijka dwulistna (*Majanthemum biforium)*, kosmatka owłosiona (*Luzulapilosa)*, wawrzynek wilczełyko (*Daphnemezereum)*, wietlica samicza (*Athyriumfilix-femina)*, nerecznica krótkoostna (*Dryopteriscarthusiana)*, nerecznica samcza (*Dryopterisfilixmas)*, jeżyna gruczołowata (*Rubus hiatus)*, kokoryczka wonna (*Polygonatumodoratum)*, kokoryczka wielokwiatowa (*Polygonatummultiflorum)*, szczawik zajęczy (*Oxalisacetosella)*, czworolist pospolity (*Parisquadrifolia)*, łuskiewnik różowy (*Lathraeasquamaria)*, wiechlina gajowa (*Poanemoralis)*, miodunka ćma (*Pulmonaria obscura)*, perłówka zwisła (*Melica nut ans)*, możylinek trójnerwowy (*Moechringiatrinervia)*, turzyca palczasta (*Carex Digitala)*, jaskier kosmaty (*Ranunculuslanuginosus)*, ziarnopłon wiosenny (*Ficariaverna)*, pierwiosnek wiosenny (*Primulaelatior)*, zawilec żółty (*Anemoneranunculoides)*, żankiel zwyczajny (*Saniculaeuropaea)*, rzeżucha niecierpkowa (*Cardamineimpatiens)*, zdrojówka

rutewkowata (*Isopyrumthalictroides)*, bodziszek cuchnący (*Geranium robertianum)*, kokorycz pusta (*Corydalis Cava)*, malina właściwa (*Rubusidaeus)*, jasnota plamista (*Lamiummaculatum)*, gwiazdnica gajowa (*Stellarianemorum)*, bluszcz pospolity (*Hederahelix)*, bluszcz kurdybanek (*Glechomahederacea)*, gwiazdnica wielkokwiatowa (*Stellariaholostea)*, pokrzywa zwyczajna (*Urticadioica)* i czerniec Gronkowy (*Actaeaspicata)*.

Warstwa mszysta była słabo rozwinięta. Stwierdzono występowanie tu głównie żurawca falistego (*Atrichumundulatum)*, rzadziej złotowłosa strojnego (*Polytrichastrum formo sum)*. W jednej silnie wciętej dolince odnaleziono niewielkie populacje tojad mołdawski (*Aconitummoldavicum)* oraz zanokcica skalna (*Aspleniumtrichomanes)*.

W części północnej na siedlisku buczyny występowały zbiorowiska zastępcze ze świerkiem lub z sosną, jodłą i modrzewiem. Ich runo było wyraźnie zubożałe, a miejscami panowały jeżyny. Zbiorowisko to można traktować jako degeneracyjną postać buczyny karpackiej.

Nadrzeczna olszyna górska *Alnetumincanae*i nadrzeczne ziołorośla

Płat łęgu zlokalizowany na lewym brzegu rzeki reprezentował wczesno sukcesyjne stadium z dominującą wierzby kruchej (*Salixfragilis)* z młodym i luźnym drzewostanem. Na prawym brzegu przeważał wariant typowy z olszą szarą (*Alnusglutinosa)*.

W warstwie krzewów występowały gatunki z drzewostanu oraz leszczyna pospolita (*Corylusavellana)*, bez czarny (*Sambucusnigra)* i wierzba purpurowa (*Salixpurpurea)*.

W runie odnotowano takie rośliny jak: podagrycznik pospolity (*Aegopodium podagr aria)*, bluszcz kurdybanek (*Glechomahederacea)*, bodziszek żałobny (*Geranium phaeum)*, pokrzywa zwyczajna (*Urticadioica)*, czosnek pospolity (*Alliariapetiolata)*, śledziennica skrętno listna (*Chrysospleniumalternifolium)*, jasnota plamista (*Lamiummaculatum*), jasnota biała (*Lamium album)*, ziarnopłon wiosenny (*Ficariaverna)*, sitowie leśne (*Scirpussylvaticus)*, niezapominajka błotna (*Myosotispalustris)*, knieć błotna (*Calthapalustris)*, gorczycznik pospolity (*Barbareavulgaris)*, kopytnik pospolity (*Asarumeuropaeum)*, dąbrówka rozłogowa (*Ajugareptans)*, trybula lśniąca (*Anthriscusnitidus)*, zawilec gajowy (*Anemonenemorosa)*, płożymerzyk falisty (*Plagiomniumundulatum)*, kościenica wodna (*Myosotonaquaticum)*, miodunka ćma (*Pulmonaria obscura)*, gajowiec żółty (*Galeobdolonluteum)*, perłówka zwisła (*Melicanutans)*, rzeżucha niecierpkowa (*Cardamineimpatiens)*, sadziec konopiasty (*Eupatoriumcannabinum)*, przytulia czepna (*Galiumaparine)*, świerząbek orzęsiony (*Chaerophyllumhirsutum)*, szczaw gajowy (*Rumexsanguineus)*, żywokost lekarski (*Symphytumofficinale)*, kostrzewa olbrzymia (*Festucagigantea)*, wiechlina gaowa (*Poanemoralis), gwiazdnica gajowa (Stellarianemorum*), jarzmianka większa (*Astrantia major)* i wilczomlecz migdałolistny (*Euphorbiaamygdaloides).*

Płatom łęgów towarzyszą nadrzeczne ziołorośla. Fizjonomię zbiorowisku nadawał dominujący lepiężnik różowy (*Petasiteshybridus)*. W skład zbiorowiska wchodzą ponadto

wiązówka błotna (*Filipendula almaria)*, bniec czerwony (*Melandriumrubrum)*, ostrożeń warzywny (*Cirsium, oleraceum)*, mięta długolistna (*Menthalongifolia)*, turzyca zaostrzona (*Carexgracilis)*, trybula lśniąca (*Anthriscusnitidus)* oraz szereg wymienionych wyżej gatunków łęgowych.

Ryc. 6. Rozmieszczenie zbiorowisk roślinnych w granicach powierzchni „Komańcza 1" oraz lokalizacja stanowisk gatunków roślin i grzybów objętych ochroną prawną na powierzchni oraz w jej otoczeniu.
(źródło: Inwentaryzacja przyrodnicza).

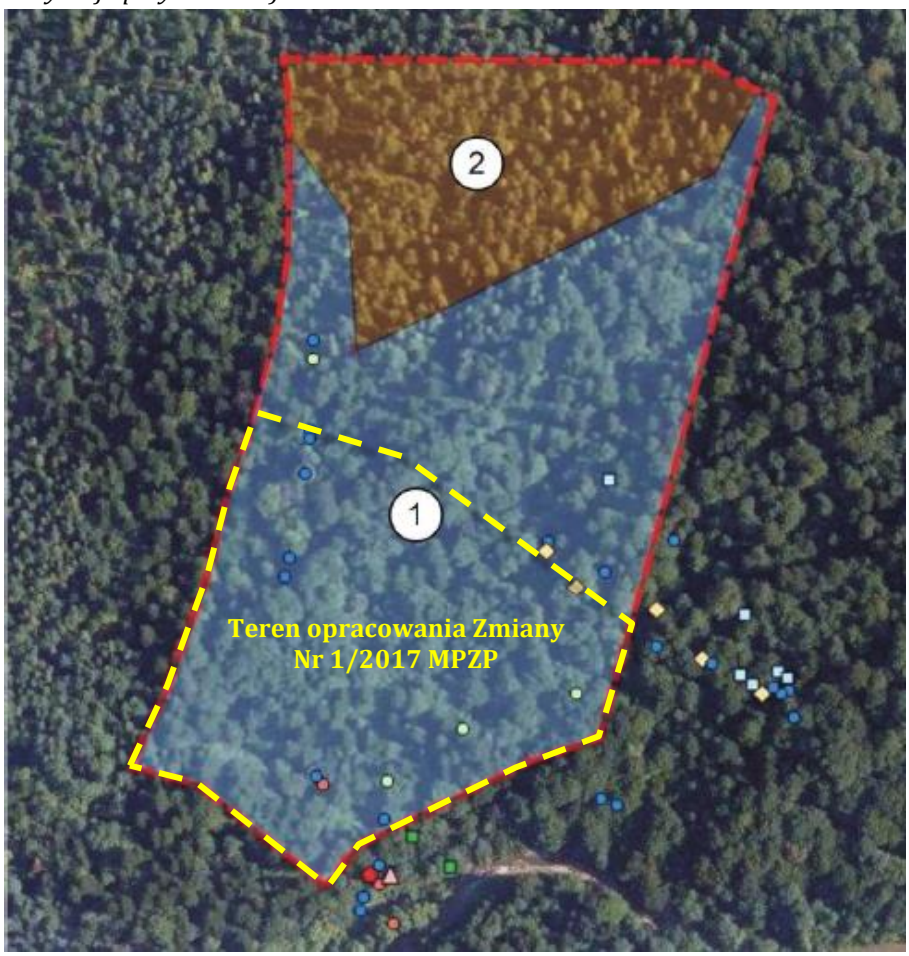

Rozmieszczenie zbiorowisk roślinnych oraz chronionych gatunków roślin i grzybów

1 - Żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum*

2 - Leśne zbiorowiska zastępcze na siedlisku żyznej buczyny

- *Aconitum moldavicum*
- *Arum alpinum*
- *Daphne mezereum*
- *Galanthus nivalis*
- *Gentiana asclepiadea*
- *Morchella esculenta*
- *Primula elatior*
- *Scilla bifolia*

Gatunki i siedliska przyrodnicze objęte ochroną (rozmieszczenie zgodnie z ryc. 6):

Gatunki chronione

- ochrona ścisła:
  - *tojad mołdawski (Aconitummoldavicum)* – kilkanaście osobników poza granicą powierzchni złoża „Komańcza 1",
- ochrona częściowa:
  - czosnek niedźwiedzi *(Alliumursinum)* – masowo w całym płacie zespołu buczyny karpackiej,
  - obrazki alpejskie (*Arumalpinum)* – nielicznie (około 12 os.) w rozproszeniu w płacie zespołu buczyny karpackiej,
  - *wawrzynek wilcze łyko (Daphnemezereum)* – niezbyt licznie (ok. 30 os.), w rozproszeniu w płacie zespołu buczyny karpackiej,
  - *śnieżyczka przebiśnieg (Galanthusnivalis)* – niezbyt licznie (<50 os.) w części środkowo-wschodniej, głównie poza granicami powierzchni,
  - goryczka trojeściowa *(Gentianaasclepiadea)* – niezbyt licznie (<50 os.) w płacie zespołu buczyny karpackiej,
  - pierwiosnek wyniosły *(Primulaelatior)* – nielicznie (około 10 os.) w płacie zespołu buczyny karpackiej oraz w płacie olszyny górskiej,
  - cebulica dwulistna *(Scilla biforia)* – niezbyt licznie (<50 os.) w części środkowo-wschodniej, głównie poza granicami powierzchni, na południe od granicy powierzchni,
  - *smardz jadalny (Morchellaesculenta)* – nielicznie (2 owocniki) w płacie zespołu buczyny karpackiej, poza granicami powierzchni złoża „Komańcza 1".

Gatunki z krajowej czerwonej listy:

- *Aconitummoldavicum*– *Czerwona Księga*, kategoria zagrożenia VU.
- *Alliumursinum*– *Czerwona Lista*, kategoria zagrożenia [V – tylko populacje izolowane], nie dotyczy rozpatrywanej powierzchni.
- *Arumalpinum*– *Czerwona Lista*, kategoria zagrożenia R.

Siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej:

- 9130 Żyzne buczyny, podtyp 9130-3 Żyzna buczyna górska; zajmuje ok. 75% powierzchni przeznaczonej do eksploatacji, siedlisko w stanie optymalnym, wykształcone wzorcowo,
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe i olszowe (*Salicetumalbae*, *Populetumalbae*, *Alnenionglutinoso-incanae*, olsy źródliskowe), podtyp 91E0-6 Nadrzeczna olszyna górska*Alnetumincanae*, siedlisko priorytetowe – występuje jedynie w sąsiedztwie przedmiotowej powierzchni w postaci niewielkich płatów wzdłuż rzeki Osławica, stan zachowania płatów oceniono jako inicjalny i suboptymalny,
- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylionalliarie*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletaliasepium*), podtyp 6430-2 Górskie, nadpotokowe ziołorośla

lepiężnikowe – siedlisko występuje jedynie w sąsiedztwie przedmiotowej powierzchni w postaci niewielkich płatów wzdłuż rzeki Osławica, stan zachowania płatów oceniono jako suboptymalny.

Od strony botanicznej przeważająca część rozpatrywanego terenu to płat żyznej buczyny karpackiej (typ siedliska z Zał. I Dyrektywy Siedliskowej) występujący w stanie optymalnym zarówno na powierzchni przeznaczonej do eksploatacji jak i w jej otoczeniu. Fitocenoza buczyny charakteryzuje się dużym stopniem naturalności oraz dużym bogactwem gatunkowym.

Trzeba tu zaznaczyć, że występowanie buczyn w optymalnym stanie zachowania w regionie Karpat nie jest zjawiskiem rzadkim. Na południe od granicy rozpatrywanej powierzchni stwierdzono ponadto dwa inne typy siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r, o ochronie przyrody.

Wnioskodawcą opracowania Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenu Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie jest Firma JABO MARMI S. A., 39-200 Dębica, Nagawczyna 330. Zmiana MPZP swym zakresem obejmuje południową część udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Komańcza 1". W obowiązującym planie obszar ten oznaczono jako teren użytków leśnych.

Planowane przedsięwzięcie będzie polegało na wydobyciu kruszywa naturalnego ze złoża „Komańcza 1". Eksploatacja złoża „Komańcza 1" rozpocznie się po zakończeniu eksploatacji i rekultywacji złoża „Komańcza- Jawornik", tak aby uniknąć kumulowania się odziaływań.

Działka nr ew. 75/1, na części której zlokalizowane jest przedmiotowe złoże, położona jest w granicach wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody:

- Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r., w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. z 2014r., poz. 1950, z późn. zm.),
- Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 PLB180002 „Beskid Niski", funkcjonującego na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.),

- Częściowo w granicach Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty NATURA 2000 PLH180021 „Dorzecze Górnego Sanu". Teren całego udokumentowanego złoża „Komańcza 1" zajmujący około 8,18 ha, położony jest poza granicami w/w obszaru, bowiem stanowi wydzielona część z dużej działki przylegającej do Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty NATURA 2000 PLH180021 „Dorzecze Górnego Sanu".

Najważniejszymi czynnikami problemowymi dla środowiska wpływającymi zarówno na ludzi, zwierzęta, rośliny, formy ochrony przyrody jest emisja hałasu, wibracje, emisja zanieczyszczeń do powietrza, ruch maszyn i samochodów oraz zmiany ukształtowania terenu.

Emisja hałasu i wibracje

Podczas wydobywania i przeróbki kopaliny występują źródła hałasu i wibracji. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r., Prawo ochrony środowiska hałas zdefiniowany jest jako dźwięk o częstotliwości od 16 Hz do 16000Hz.

Hałas powstaje na skutek:

- wykonywania robót wiertniczych,
- pracy silników maszyn i pojazdów
- robót strzałowych,
- obróbki mechanicznej kamienia,
- pracy zakładu przeróbczego,
- transportu komunikacyjnego (pociągi, samochody).

Dopuszczalne wartości poziomu dźwięku w środowisku, zależne od źródła hałasu, sposobu zagospodarowania i funkcji badanego terenu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku *(j.t. Dz. U. z 2014r., poz. 112).* Dopuszczalny poziom hałasu emitowanego do środowiska określa się dla terenów o charakterze chronionym np. dla terenów zabudowy mieszkaniowej, wypoczynkowo rekreacyjnych, szpitali itp. Nie ustala się dopuszczalnego poziomu hałasu dla terenów leśnych czy użytków rolnych. Najbliższe strefy ochrony przed hałasem w postaci luźnej zabudowy mieszkaniowej znajduje się w odległości 0,3 km na południowy-wschód.

Mając na uwadze ukształtowanie terenu, godziny pracy w porze dziennej (6:00-22:00) oraz rozproszenie źródła hałasu (znajdujące się w różnych miejscach planowanego przedsięwzięcia), przewiduje się, iż planowania odkrywka nie będzie powodować przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na terenie chronionym pod względem akustycznym. Jako potwierdzenie, braku negatywnego , ponadnormatywnego kierowania hałasu do środowiska, związanego z robotami strzałowymi czy transportem oraz pracą maszyn na istniejącym złożu „Komancza- Jawornik", może być fakt, iż istniejąca zabudowa mieszkaniowa w odległości około 03 km, nie odczuwa żadnych uciążliwości, a mieszkańcy budynku nawet nie wiedzą kiedy odbywają się roboty strzałowe.

Podczas realizacji omawianego przedsięwzięcia na wibracje narażone są głównie osoby pracujące przy obsłudze wiertarki, młotka pneumatycznego, a także obsługa zakładu przeróbczego. Powstające w kopalni wibracje nie mają wpływu na środowisko poza granicami planowanej odkrywki.

Zanieczyszczenia powietrza, emisja spalin

Przewiduje się ograniczone emisje substancji do atmosfery w wyniku prac sprzętu eksploatacyjnego oraz środków transportu. Maszyny oraz urządzenia pracujące na terenie odkrywki będą nowoczesne i utrzymane w należytym stanie technicznym, zapewniającym odpowiednie spalanie paliw. Zastosowane maszyny charakteryzować się będą niskim zużyciem paliwa, niską emisją spalin i niskim natężeniem hałasu. Będą to urządzenia dopuszczone do ruchu, wg. polskich norm.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego pyłem ma miejsce głównie w procesie wydobycia i przeróbki kopaliny. Źródłami emisji pyłu będą maszyny zainstalowane w wyrobisku eksploatacyjnym oraz pył powstający podczas robót strzałowych. Ważnym czynnikiem stwarzającym potencjalne zagrożenie rozprzestrzeniania się pyłu, będzie również ruch ciężkiego sprzętu po drogach wewnątrzzakładowych.

Na podstawie pomiarów wielkości zapylenia wykonanych dotychczas w obrębie różnych

stanowisk prac prowadzonych na złożu stwierdzać można, że maksymalne stężenie pyłu pojawia się w odległości 10 - 20 m od źródeł pylenia i nie przekracza granic własności odkrywki. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest w odległości około 0,3km od granicy udokumentowanego złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1”.

Przewiduje się, iż emisja pyłu do atmosfery nie będzie szkodliwa dla otoczenia z uwagi na położenie z dala od zabudowań, wgłębny charakter eksploatacji (naturalne bariery)
i warunki klimatyczne. Pylenie ma charakter lokalny i znaczące oddziaływanie występuje na terenie wyrobiska i zakładu przeróbczego.

Planowana inwestycja nie będzie powodowała przekroczeń poziomów dopuszczalnych przepisami ochrony środowiska. Przedsiębiorca będzie kontrolował okresowo stan emisji zapylenia do środowiska, szczególnie po zwiększeniu intensywności eksploatacji. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w tym zakresie, podejmie niezbędne działania zapobiegawcze.

Ścieki

Na terenie zakładu przeróbczego będą biotoalety, na potrzeby socjalne pracowników, a powstałe ścieki socjalne, gromadzone w szczelnym zbiorniku bezodpływowym, który będzie okresowo opróżniany przez upoważniony do tego podmiot.

Wody opadowe oraz roztopowe spływające z wyżej położonych obszarów zostaną odprowadzone do rowów opaskowych, a następnie do cieku okresowego. Natomiast wody opadowe oraz roztopowe, z terenu eksploatowanego złoża, potencjalnie zanieczyszczone częściami pylastymi i ilastymi zostaną doprowadzone rowami opaskowymi do osadnika sedymentacyjno – infiltrującego, zlokalizowanego na terenie złoża „Komańcza 1".

Planowane przedsięwzięcie nie jest związane z wytwarzaniem ścieków technologicznych.

Odpady

Zgodnie z art. 2 ust 11 ustawy z dnia 14 grudnia 2012r., o odpadach z (Dz. U. z 2018r., poz. 992) nie traktuje się jako odpad mas ziemnych lub skalnych przemieszczanych w związku z wydobywaniem kopalin ze złóż, jeżeli koncesja na wydobywanie kopalin ze złóż lub plan ruchu zakładu górniczego zatwierdzony został decyzją, o której mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze *(j.t. Dz. U. z 2017r., poz. 2126, z późn. zm.),* lub miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu górniczego określają warunki i sposób ich zagospodarowania.

W trakcie realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia, powstawać będą odpady związane z ruchem maszyn i urządzeń oraz odpady socjalne, które będą składowane w zamkniętych pojemnikach i pomieszczeniach oraz na placach otwartych zlokalizowanych poza terenem objętym bieżącą eksploatacją złoża.

Różne rodzaje odpadów będą składowane oddzielnie, a miejsce ich magazynowania będzie zabezpieczone przed dostępem osób postronnych oraz zwierząt. Ewentualne odpady ciekłe do czasu ich odbioru, będą gromadzone w szczelnych pojemnikach w zadaszonych pomieszczeniach, o utwardzonym i nieprzepuszczalnym podłożu.

Gospodarka odpadami pochodzącymi z omawianego przedsięwzięcia odbywać się będzie na warunkach obowiązujących w Gminie Komańcza.

Lokalizacja terenu inwentaryzacji względem korytarzy ekologicznych

Obszar objęty Zmianą Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenu Złoża Piaskowców cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie, zlokalizowany jest w granicach krajowego korytarza ekologicznego GKK-2 „Beskid Niski", wg Projektu korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce, opracowanego przez Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk, Białowieża 2005r., w ramach projektu „Ochrona obszarów siedliskowych i korytarzy ekologicznych dzikiej fauny przy drogach szybkiego ruchu w Polsce".

Ryc. 7. Położenie terenu objętego Zmianą Nr 1/2017 MPZP względem korytarzy ekologicznych.
(źródło: http://mapa.korytarze.pl/)

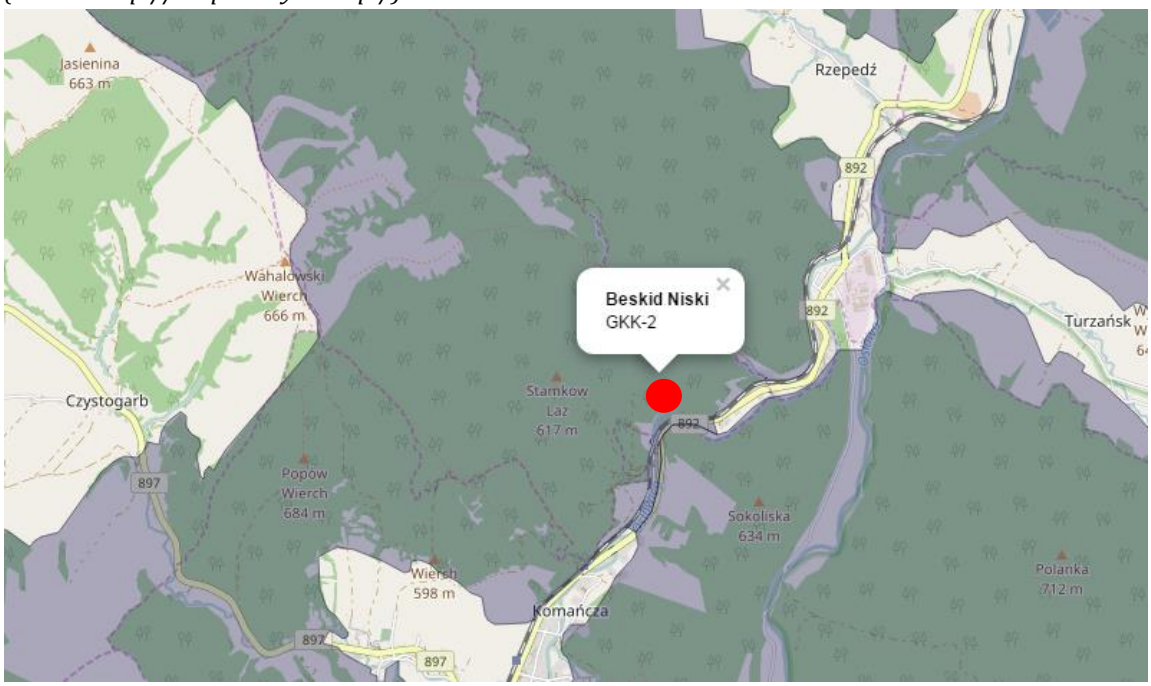

ZNACZENIE DLA OCENY WPŁYWU PRZEDSIĘWZIĘCIA NA OBSZARY CHRONIONE MA ISTNIENIE ZAKŁADU GÓRNICZEGO WYDOBYWAJĄCEGO KOPALINĘ ZE ZŁOŻA „KOMAŃCZA-JAWORNIK", KTÓRY JEST AKCEPTOWANY PRZEZ MIESZKAŃCÓW GMINY KOMAŃCZA NIE STWARZAJĄC LOKALNYCH KONFLIKTÓW CZY STWIERDZENIA STRAT W ZASOBACH CHRONIONEJ PRZYRODY W WYNIKU DZIAŁALNOŚCI GÓRNICZEJ.

Wody podziemne

Obszar Gminy Komańcza jest obszarem deficytowym pod względem zasobów wód podziemnych. Potwierdzeniem tej teorii jest fakt istnienia na terenie gminy studni wierconych, których wydajność jest mniejsza od 10 m^3 /h.

Na terenie całego złoża piaskowców cergowskich „Komancza 1" występują wody lecznicze: wody słabo zmineralizowane, opisane w dokumentacji hydrogeologicznej wód podziemnych dla celów leczniczych w rejonie Komańczy, pow. Sanok z 1971r. W konturach Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, nie występują solanki oraz wody termalne.

Teren Zmiany Nr 1/2017 MPZP położony jest poza granicami Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Najbliżej zlokalizowanym Głównym Zbiornikiem jest „Dolina rzeki Wisłok" o nr 432, w odległości około 23,5km z kolei najbliżej zlokalizowanym Lokalnym Zbiornikiem jest „Zbiornik warstw krośnieńskich (Sanok-Lesko)", w odległości około 20,0km.

Ryc. 8. Lokalizacja inwestycji względem Zbiorników Wód Podziemnych.
(źródło: http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/)

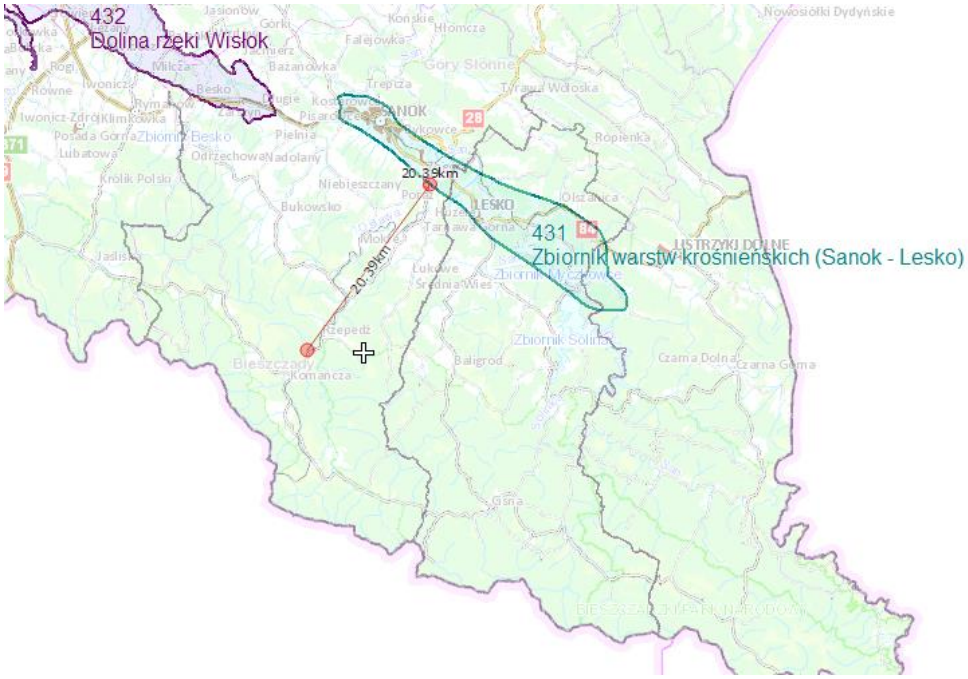

Jednolite części wód

Cele środowiskowe dla poszczególnych części wód powierzchniowych i podziemnych określa *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły [Dz. U. z 2016r., poz. 1911]). Stosowana jest przy tym zasada - jeśli do danej części wód odnosi się więcej niż jeden z celów, ustala się cel najbardziej rygorystyczny. Są to:

- nie pogorszenie się stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochrona, poprawa i przywrócenie stanu wszystkich części wód;
- stopniowe redukowanie zanieczyszczenia substancjami priorytetowymi i stopniowe eliminowanie priorytetowych substancji niebezpiecznych z wód powierzchniowych oraz zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- odwrócenie wszystkich znaczących tendencji wzrostowych stężenia zanieczyszczeń
  w wodach podziemnych;
- osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi dla obszarów chronionych w ustawodawstwie wspólnotowym.

Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia, jak i skażenie).

Zgodnie z metodyką wyznaczania celów środowiskowych w latach 2012-2013, w sytuacji, gdy JCWP zidentyfikowano jako niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, celem dla wód jest dobry stan chemiczny i ilościowy. Cel ten został określony przy pomocy kryteriów charakteryzujących dobry stan chemiczny lub ilościowy zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Natomiast dla JCWP zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych, ale będących zgodnie z oceną stanu na 2012 r. w stanie dobrym, brakowało podstaw do wskazania przesłanek do ustalenia odstępstw. Celem środowiskowym jest dobry stan chemiczny i ilościowy, zidentyfikowany przy pomocy parametrów cechujących dobry stan chemiczny i ilościowy. W przypadku JCWPd, które zostały zidentyfikowane jako zagrożone i będące w stanie słabym zgodnie z oceną stanu na 2012 r., wykonano wstępną procedurę włączeń, czyli ustalenia odstępstw od celów środowiskowych. Wstępnie zaproponowano odstępstwa od celów środowiskowych w postaci przedłużenia terminu osiągnięcia celów oraz ustalenie mniej rygorystycznych celów, które powinny zostać ostatecznie potwierdzone analizami presji i wpływów. Podczas wskazywania odstępstw, w pierwszej kolejności musiało zostać udowodnione wykluczenie przedłużania terminu, a następnie można było rozważyć ustalenie mniej rygorystycznych celów.

Wyznaczając cele środowiskowe dla poszczególnych JCWP brano ponadto pod uwagę ocenę stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego dokonaną na podstawie dostępnych danych monitoringowych z lat 2010-2012 (w przypadku rzek) lub 2010 - 2013 (w przypadku jezior). Dla JCWP rzecznych ustalono cele w odniesieniu do następujących elementów biologicznych:

1) fitoplankton– wskaźnik Fitoplanktonu IFPL (wskazany dla JCWP, dla których wskaźnik ten został zbadany oraz dla wszystkich JCWP o typie 21);
2) fitobentos – multimetryczny Indeks Okrzemkowy IO;
3) makrofity – makrofitowy Indeks rzeczny MIR;
4) makrobezkręgowce bentosowe – Wskaźnik Wielometryczny MMI_PL;
5) ichtiofauna – wskaźnik EFI+ oraz IBI.

Przypisując cele środowiskowe w zakresie elementów fizykochemicznych stosowano następujący schemat:

1) jeżeli ocena stanu ekologicznego w zakresie elementów biologicznych danej JCWP wskazywała na stan dobry lub poniżej dobrego – wówczas wszystkim elementom fizykochemicznym, przypisane zostały wartości graniczne dla stanu dobrego;
2) jeżeli ocena stanu ekologicznego w zakresie elementów biologicznych danej JCWP wskazywała na stan bardzo dobry – wtedy elementom fizykochemicznym będącym w stanie bardzo dobrym, zostały przypisane wartości graniczne dla stanu bardzo dobrego. Wszystkim pozostałym elementom fizykochemicznym, jako parametry charakteryzujące cel środowiskowy, zostały przypisane wartości graniczne dla stanu dobrego.

Celem środowiskowym dla JCWP rzecznych w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny. Wskaźniki stanu dobrego przyjęto zgodnie z rozporządzeniem klasyfikacyjnym.

Celem środowiskowym dla JCWP rzecznych w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan tych elementów (II klasa). W przypadku JCW monitorowanych, które zgodnie z wynikami oceny stanu przeprowadzonej przez GIOŚ osiągają bardzo dobry stan ekologiczny, celem środowiskowym jest utrzymanie hydromorfologicznych parametrów oceny na poziomie I klasy.

Ponadto, dla osiągnięcia celów środowiskowych istotne jest umożliwienie swobodnej migracji organizmów wodnych przez zachowanie lub przywrócenie ciągłości ekologicznej cieków. Plan udrażniania korytarzy rzecznych powinien skupiać się na gatunkach kluczowych, wodach priorytetowych i etapach udrożnień, dlatego też wskazuje się cieki istotne z punktu widzenia migracji ryb dwuśrodowiskowych, dla których konieczne jest zachowanie ciągłości hydromorfologicznej. W związku z tym, dla niektórych JCWP rzecznych został wskazany uszczegółowiony cel środowiskowy, jakim jest dobry stan lub potencjał ekologiczny oraz możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego.

Poniżej przedstawiono charakterystykę jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych obejmujących teren inwestycyjny.

Ryc. 9. Jednolite części wód na obszarze objętym opracowaniem.
(źródło: http://warunki.krakow.rzgw.gov.pl/imap/)

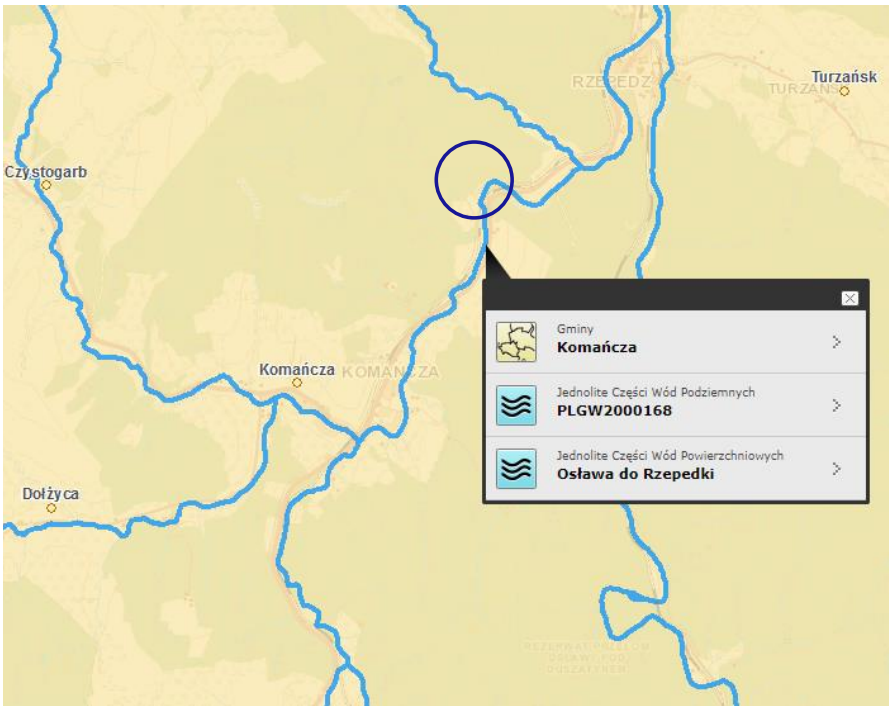

Jednolite części wód podziemnych

Omawiany teren położony jest w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 168 (wg. podziału na 172 części obowiązujący od 01.01.2016r).

Tabela 8. Charakterystyka jednolitej części wód podziemnych nr 168:
(źródło: http://warunki.krakow.rzgw.gov.pl/imap/)

Europejski kod JCWPd	PLGW2000168
Powierzchnia JCWPd	2795,9 km^2
Obszar dorzecza	Obszar dorzecza Wisły
Region wodny	Region wodny Górnej Wisły
Właściwe RZGW	RZGW w Krakowie
Ocena stanu ilościowego	dobry
Ocena stanu chemicznego	dobry
Cel środowiskowy – stan ilościowy	dobry stan ilościowy
Cel środowiskowy – stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Ocena ryzyka nieosiągnięcia Celów środowiskowych	niezagrożona

Zasilanie Jednolitych Cześci Wód Podziemnych o nr 168

Wody podziemne zasilane są głównie poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także w niewielkim stopniu poprzez infiltrację wód powierzchniowych oraz dopływ z podłoża. Zasilanie piętra fliszowego zależy głównie od charakteru litologicznego zwietrzeliny i kąta nachylenia stoków. Najdogodniejsze warunki infiltracji istnieją w obrębie dolin rzecznych oraz kotlin. Przepływ wód podziemnych odbywa w kierunku dolin rzecznych, które stanowią podstawę drenażu. Granice hydrodynamiczne biegną po działach wód podziemnych, które pokrywają się z działami wód powierzchniowych. Północną granicę JCWPd stanowi wododział 3-go rzędu zamknięty powyżej ujścia Tyrawy do Sanu. Od wschodu i zachodu JCWPd ogranicza zasięg zlewni Sanu. Południowa granica przebiega wzdłuż granicy Polski ze Słowacją, natomiast południowo-wschodnia wzdłuż granicy Polski z Ukrainą. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i cieki powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych jest to głównie rzeka San. Funkcję drenażu pełnią także ujęcia wód podziemnych (studnie wiercone i kopane, źródła). Kierunki krążenia wód podziemnych są często skomplikowane ze względu na wykształcenie litologiczne i tektonikę utworów fliszu karpackiego. Generalnie jednak wody wszystkich pięter/poziomów wodonośnych przepływają w kierunku naturalnych stref drenażu. Oddziaływanie ujęć zaburza ten kierunek tylko lokalnie na niewielkich obszarach.

Jednolita część wód powierzchniowych

Teren realizacji inwestycji znajduje się w JCWP o europejskim kodzie PLRW20001222252 i nazwie „Osława do Rzepedki".

Tabela 9. Charakterystyka JCWP o nazwie „Osława do Rzepedki"
(źródło: http://warunki.krakow.rzgw.gov.pl/imap/)

Nazwa JCWP	Osława do Rzepedki
Europejski kod JCWP	PLRW20001222252
Długość JCWP	~ 111,66 km
Powierzchnia JCWP	~ 287,7 km^2
Obszar dorzecza	Obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej Wisły
Scalona Część Wód	Osława (GW0806)
Zlewnia bilansowa	San z Wisłokiem
Właściwe RZGW	RZGW w Krakowie
Typ JCWP	Potok fiszowy (12)
Status JCWP	naturalna część wód
Ocena stanu	zły
Ocena zagrożenia	zagrożona
Cel środowiskowy – stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny
Cel środowiskowy – stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Ekoregion wg. Kondrackiego	Karpaty (10)

Rzeka Osławica przepływa wzdłuż południowej granicy działki nr ew. 75/1, na której znajduje się udokumentowane złoże piaskowców cergowskich „Komańcza 1".

Rzeka Osława znajduje się około 840,0m na wschód od granic omawianej działki. Obszar złoża przecinany jest przez okresowe strumyki spływające w kierunku Osławicy.

Obszary zagrożone zalewaniem wodami powodziowymi

Dla terenów położonych w gminie Komańcza nie zostały opracowane mapy ryzyka powodziowego oraz mapy zagrożenia powodziowego przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Teren złoża „Komańcza 1 „ położony jest na wzniesieniu, co stanowi zabezpieczenia przed wszelkimi wodami powodziowymi.

Ryc. 10. Położenia terenu złoża „Komańcza 1" względem terenów zalewowych na podstawie poglądu geoportalu.
(źródło: mapy.geoportal.gov.pl)

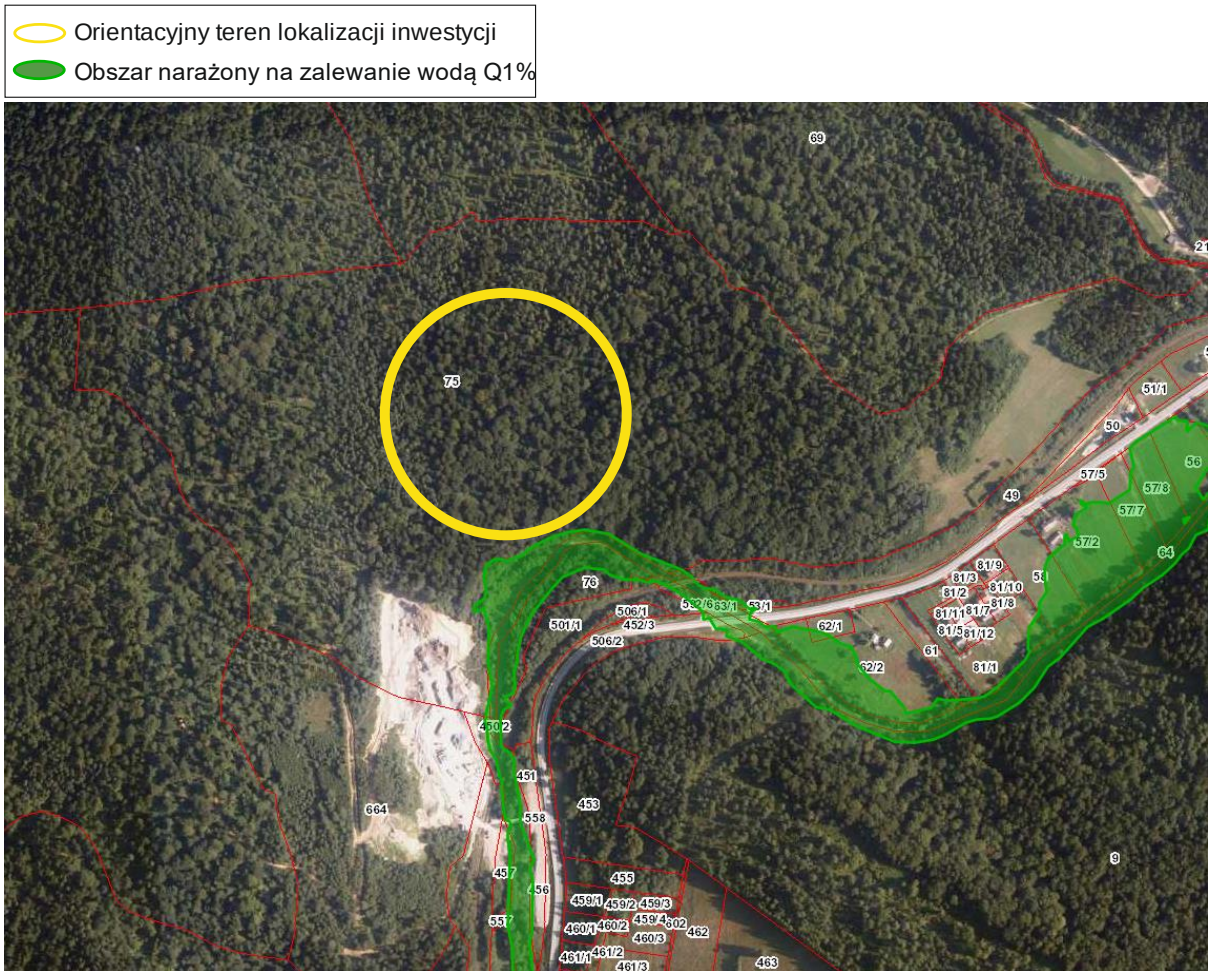

Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych

W wyniku eksploatacji kruszywa naturalnego powstaną wyrobiska poeksploatacyjne, które zgodnie z Ustawą z dnia 03 lutego 1995r., o ochronie gruntów rolnych i leśnych *(j.t. Dz. U. z 2017r., poz. 1161),* poddane zostaną rekultywacji. Roboty rekultywacyjne będą wykonywane sukcesywnie w miarę postępu eksploatacji i będą polegały na odpowiednim zagospodarowaniu zdjętego nadkładu.

Po zakończeniu eksploatacji i wygaszeniu koncesji wyrobisko poeksploatacyjne rekultywowane będzie w kierunku leśnym w dwóch etapach:

- I etap – usuniecie maszyn i urządzeń związanych z eksploatacją kopaliny,
- II etap – przeprowadzenie rekultywacji terenu przekształconego przez eksploatację i przywrócenie jego do wcześniejszego użytkowania.

Planowany kierunek rekultywacji swoim zakresem uwzględniać będzie aspekt przyrodniczy (kontynuacja terenów leśnych stanowiących pierwotne środowisko dla fauny i flory) oraz aspekt naukowo-poznawczy (utworzenie nie ingerującej w środowisko

leśnej ścieżki dydaktycznej, z której można będzie bezpiecznie oglądać ciekawe formy geologiczne odsłonięte w czasie eksploatacji piaskowca).

Eksploatacja złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1" dokonywana będzie na zasadach określonych przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze *(j.t. Dz. U. z 2017r., poz. 2126 z późn. zm.)* m. in. na podstawie planu ruchu zakładu górniczego. Zatwierdzony przez organ nadzoru górniczego plan ruchu obejmować będzie wszystkie czynności jakie będą występować w zakresie zamierzonej działalności, w tym w zakresie ochrony środowiska.

NIE MOŻNA STWIERDZIĆ BRAKU ZNACZĄCEGO NEGATYWNEGO WPŁYWU PROPONOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA NA OCHRONĘ PRZYRODY OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU, NIEMNIEJ JEDNAK DZIAŁANIA PERSPEKTYWICZNE W RAMACH REKULTYWACJI W KIERUNKU LEŚNYM, ZREKOMPENSUJĄ EWENTUALNE WCZEŚNIEJSZE STRATY, A TYM SAMYM WPŁYNĄ NIEWĄTPLIWIE POZYTYWNIE NA PRZYRODĘ OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU BESKIDU NISKIEGO.

W związku z realizacją przedsięwzięcia oraz eksploatacją złoża przewidziano zastosowanie następujących rozwiązań chroniących środowisko:

- postępowanie zgodnie z Planem Ruchu Zakładu Górniczego, w przypadku awarii i wypadków należy powiadomić Kierownika Zakładu Ruchu Górniczego,
- wykonywanie prac zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami,
- właściwa organizacja pracy,
- zatrudnienie osób posiadających odpowiednie szkolenie i kwalifikacje do pełnionego stanowiska,
- w przypadku przekroczenia dopuszczalnych norm poziomu hałasu przez pracujące na terenie przedsięwzięcia maszyny, stosować sprzęt chroniący słuch (wkładki lub nauszniki przeciwhałasowe) u osób obsługujących te maszyny,
- oznakowanie oraz częściowe ogrodzenie terenu zakładu,
- utrzymywanie porządku na terenie odkrywki,
- ograniczenie prac wydobywczych do pory dnia,
- zapewnienie odpowiedniego zaplecza sanitarnego,
- używanie w pełni sprawnego technicznie i odpowiednio dobranego sprzętu,
- tankowanie maszyn oraz naprawa i konserwacja sprzętu technicznego wykorzystywanego do eksploatacji złoża, wykonywać w miejscu do tego przystosowanym (teren utwardzony, ze szczelnym podłożem),
- w przypadku wycieku substancji ropopochodnych należy niezwłocznie podjąć działania zmierzające do ograniczenia rozprzestrzeniania się zanieczyszczenia przy zastosowaniu sorbentów, mat sorbentowych.
- prace związane z wylesieniem i przygotowaniem złoża do eksploatacji zostaną wykonane zgodnie z odrębną decyzja administracyjną, określającą terminy i zasady wycinki drzewostanu,
- w granicach obszaru planowanego przedsięwzięcia uwzględnić wymagane przepisami pasy ochronne od użytków leśnych,

- prowadzenie prac na przedmiotowym terenie w sposób niewykraczający poza granice udokumentowanego złoża,
- eksploatacja wyłącznie w obszarze określonym w koncesji na wydobywanie kruszywa,
- skarpy stałe należy kształtować w sposób dostosowany do rzeczywistych warunków geologicznych w obrębie poszczególnych poziomów wydobywczych tak, aby zagwarantować ich stateczność na całej długości i zabezpieczyć przed powstawaniem osuwisk i obrywów gruntu,
- wysokość ściany roboczej poszczególnych poziomów eksploatacyjnych oraz szerokość półek należy dobierać tak, aby zapewnić bezpieczeństwo pracy ludzi i sprzętu,
- prowadzenie prac w sposób eliminujący zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych,
- ograniczanie powstających podczas robót strzałowych: strefy rozrzutu, drgań sejsmicznych i podmuchu poprzez dobór odpowiedniej wielkości ładunku materiałów wybuchowych,
- do wiercenia długich otworów strzałowych należy wykorzystać wiertnicę wyposażoną w urządzenia odpylające,
- roboty strzałowe należy prowadzić nie częściej niż jeden raz w tygodniu,
- wykorzystywanie pojazdów o optymalnej ładowności w celu ograniczenia natężenia ruchu w obrębie terenu przedsięwzięcia,
- w celu ochrony środowiska przed rozprzestrzenianiem się drgań oraz nadmiernym pyleniem wynikającymi z transportu kopaliny należy ograniczyć prędkość na drogach, którymi będzie wywożona kopalina do 20 km/h,
- wyłączanie silników pojazdów podczas ich postoju lub załadunku, co ograniczy emisję spalin z pojazdów ciężarowych odbierających piasek,
- przykrywanie plandekami skrzyni ładunkowych samochodów transportujących materiały sypkie w czasie wysokich temperatur oraz wietrznej, suchej pogody,
- prosty i liniowy rozkład dróg dojazdowych do złoża,
- prace związane ze zdjęciem nadkładu prowadzić pod nadzorem przyrodników,
- magazynowanie zdjętego nadkładu poza wyrobiskiem, w sposób umożliwiający jego późniejsze wykorzystanie do rekultywacji,
- niezwłoczne informowanie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o ewentualnym natrafieniu na zabytki podczas prac ziemnych po uprzednim zabezpieczeniu zabytku i przerwaniu prac,
- w ramach prac nadzoru botanicznego:
  - zostaną przeniesione na siedliska zastępcze ewentualne gatunki roślin chronionych na podstawie uzyskanego pozwolenia z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska,
  - zostanie nasadzony pas zadrzewień w postaci olszy szarej (*Alnusincana*) o szerokości około 20 metrów w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Osławica,

- wytworzone w trakcie eksploatacji odpady powstające i związane z pracą maszyn i środków transportu oraz odpady komunalne, należy segregować oraz magazynować w szczelnych pojemnikach w wydzielonym, oznakowanym miejscu i sukcesywnie przekazywać do odzysku lub unieszkodliwiania zgodnie z obowiązującym prawem,
- rekultywacja terenu po zakończeniu eksploatacji z wykorzystaniem odłożonego nadkładu,
- należy prowadzić sukcesywnie rekultywacje terenów pokopalnianych,
- rekultywacja wyrobiska pogórniczego na części poziomej kamieniołomu winna być prowadzona w kierunku leśnym, natomiast pionowe półki skalne zostaną pozostawione do naturalnej sukcesji,
- na terenie wyrobiska pogórniczego poza wyznaczoną ścieżką dydaktyczną nie należy prowadzić turystycznego i rekreacyjnego wykorzystania terenu.
- należy zabezpieczyć teren wyrobiska przed możliwością nielegalnego składowania odpadów i wylewania ścieków między innymi poprzez ustawienie odpowiednich tablic informacyjnych.

Dodatkowo zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze *(j.t. Dz. U. z 2017r., poz. 2126 z późn. zm.)* przedsiębiorca, tj. podmiot, który uzyskał koncesję, będzie zobowiązany na etapie eksploatacji:

- rozpoznawać zagrożenia związane z ruchem zakładu górniczego i podejmować środki zmierzające do zapobiegania i usuwania tych zagrożeń,
- posiadać odpowiednie środki materialne i techniczne oraz służby ruchu zapewniające bezpieczeństwo pracowników i ruchu zakładu górniczego,
- prowadzić ewidencję osób przebywających w zakładzie górniczym, przez wskazanie imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego,
- oceniać i dokumentować ryzyko zawodowe oraz stosować niezbędne rozwiązania zmniejszające to ryzyko, w tym przez sporządzenie dokumentu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
- posiadać i odpowiednio przechowywać dokumentację prowadzenia ruchu zakładu górniczego.

Zwrócić należy uwagę, że planowane do zastosowania rozwiązania technologiczne są najlepsze przy obecnej lokalizacji oraz obowiązujących przepisach prawnych w zakresie ochrony środowiska. Wybrane rozwiązania dają gwarancję zminimalizowania zagrożeń dla środowiska przy normalnej eksploatacji maszyn, jak i wypadku poważnej awarii. Planowane przedsięwzięcie będzie realizowane przy zastosowaniu powszechnie obowiązujących i używanych, w tym zakresie technologii i maszyn.

WYBRANY WARIANT PRZEDSIĘWZIĘCIA JEST Z PUNKTU WIDZENIA GOSPODARCZEGO I ROZWOJOWEGO GMINY – KORZYSTNY, A ZASTOSOWANE ROZWIĄZANIA TECHNICZNO – TECHNOLOGICZNE SĄ NAJLEPSZE PRZY PROPONOWANEJ LOKALIZACJI I OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISACH PRAWNYCH

W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA. REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA ZMNIEJSZY ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA NA TERENIE GMINY KOMAŃCZA.

PROJEKTOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIE NIE BĘDZIE MIAŁO PONADNORMATYWNEGO WPŁYWU NA LUDZI, FAUNĘ, FLORĘ, WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE, OBSZARY NATURA 2000, KLIMAT, DOBRA MATERIALNE, DOBRA KULTURY, KRAJOBRAZ ORAZ WZAJEMNE ODDZIAŁYWANIA MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI. ZASIĘG ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA EKSPLOATACJI I REKULTYWACJI ZŁOŻA „KOMAŃCZA 1" OGRANICZY SIĘ DO TERENU GÓRNICZEGO (JAKO PRZESTRZENI OBJETEJ PRZEWIDYWANYM SZKODLIWYM WPŁYWEM ROBÓT GÓRNICZYCH ZAKŁADU GÓRNICZEGO).

5. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposobów w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Celem Konwencji o różnorodności biologicznej ratyfikowanej w 1996r (Dz. U. 2001r Nr 184, poz. 1532) jest ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie (art. 1).

Jednocześnie położenie jak i zakres planowanych ustaleń Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie, zwłaszcza biorąc pod uwagę kierunek rekultywacji, powoduje, iż cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym nie zostaną w istotny sposób naruszone ustaleniami w/w Zmiany MPZP, w granicach określonych na załączniku graficznym do Uchwały Nr XXXV/180/17 Rady Gminy Komańcza z dnia 8 września 2017r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 1/2017 MPZP.

Istotne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym, polegają na wprowadzeniu nakazów, zakazów i ograniczeń w zagospodarowaniu terenu, dotyczących warunków ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, na zasadach ogólnych.

Pod pojęciem integralność obszarów Natura 2000 rozumie się spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono

obszar Natura 2000, co oznacza kompletność cech, czynników i procesów związanych z tym obszarem, które mogą mieć wpływ na cele jego ochrony.

Po analizie zakresu planowanego przedsięwzięcia inwestycyjnego, polegającego na budowie odkrywki złoża piaskowców cergowskich na terenie gminy Komańcza stwierdzono, iż planowana kopalnia będzie wywierać wpływ na obszary będące przedmiotem ochrony. Jednakże wpływ ten zostanie ograniczony poprzez rozwiązania techniczne i organizacyjne, podane powyżej.

Rezultatem realizacji inwestycji będzie fragmentacja siedlisk w obrębie obszaru górniczego. Jednocześnie nie nastąpi zmniejszenie obecności istotnych gatunków i siedlisk przyrodniczych w ogólnej ocenie zasobów Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego. Nie nastąpi również pogorszenie stanu ich zachowania i ochrony w sposób znaczący, gdyż w obrębie omawianego obszaru cenne siedliska czy gatunki zwierząt nie występują.

Zaplanowany kierunek rekultywacji – leśny, powodować będzie zniwelowanie negatywnych skutków eksploatacji.

6. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności miedzy tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Każdy uczestnik procesu inwestycyjnego, winien wykazać szczególną dbałość o środowisko i zdrowie ludzi. Pierwszym uczestnikiem tego procesu, jest planista, który określając nowe przeznaczenie terenu, winien kierować się zasadą zrównoważonego rozwoju.

W szczególności należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska, między innymi poprzez zapewnienie: kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, składowania i unieszkodliwiania odpadów, urządzania i kształtowania terenów zieleni, ochrony walorów krajobrazowych, uwzględnienie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom, jak również uwzględniać potrzeby w zakresie ochrony powietrza, wód gleby, ziemi, ochrony przed hałasem i wibracjami oraz polami elektromagnetycznymi.

Przepisy prawa stanowią, iż w granicach administracyjnych miast oraz w obrębie zwartej zabudowy mieszkaniowej wsi, zabrania się budowy zakładów stwarzających zagrożenia dla środowiska lub zdrowia ludzi, a w szczególności lokalizowania obiektów mogących spowodować wystąpienie poważnych awarii.

Każda eksploatacja odkrywkowa w sposób trwały i przejściowy ingeruje w naturalne komponenty środowiska i zmienia okresowo ukształtowanie terenu podczas wydobycia. Wpływ działalności górniczej na środowisko przyrodnicze możemy podzielić na wpływy bezpośrednie i pośrednie.

Do wpływów bezpośrednich działalności kopalń odkrywkowych zalicza się trwałe wyłączenie z dotychczasowego użytkowania gruntów leśnych oraz zmiany w rzeźbie terenu i krajobrazie lokalnym. Jednak jest to działanie ujęte w ramach czasowych, które po zakończonej rekultywacji pozwoli na oddanie terenu, do zagospodarowania samej przyrodzie, w sposób zgodny z faktycznymi potrzebami środowiska przyrodniczego. Działalność górnicza ma także bezpośredni wpływ na stan flory i fauny terenów przeznaczonych do eksploatacji kopaliny. W wyniku prac ziemnych odkrywkowych już podczas udostępniania złoża dochodzi do zniszczenia szaty roślinnej pokrywającej powierzchnię ziemi a także zmian w strukturze gleby. Oddziaływania bezpośrednie na zwierzęta polegały będą na unikaniu terenu kopalni przez ssaki, ptaki i inne zwierzęta w wyniku poruszania się i emisji hałasu pracującego sprzętu do robót ziemnych, utratę ich siedlisk, miejsc rozrodu, korytarzy i ścieżek migracyjnych, miejsc żerowania.

Wpływy pośrednie, krótkotrwałe i chwilowe o charakterze przemijającym związane są ze stosowaną technologią urabiania, transportu i składowania nadkładu, a także przebywaniem na terenie kopalni pracowników zakładu górniczego. Zaliczane są do nich wpływy związane ze stosowaniem techniki górniczej, wynikające z pracy maszyn, a powodujące emisję hałasu bądź wzrost zanieczyszczenia powietrza, a także powstawanie i gromadzenie odpadów.

Oddziaływanie długoterminowe i skumulowane zachodzić będzie na etapie eksploatacji, która przewidywana jest na wiele lat i polegała będzie na stałej obecności ludzi, urządzeń zakładu przeróbczego, urządzeń wydobywczych oraz ruchu pojazdów samochodowych i maszyn.

Oddziaływanie średnioterminowe wystąpi w rejonie drogi wywozu kruszywa z zakładu, poza granicami przedsięwzięcia w zakresie migracji płazów corocznie, najczęściej w kwietniu.

Oddziaływanie skumulowane: maksymalny skumulowany zasięg oddziaływań obejmuje rejon przedsięwzięcia z oddziaływaniem bezpośrednim oraz istniejący zakład przeróbczy.

Wtórne oddziaływanie może nastąpić po zakończeniu eksploatacji i będzie dotyczyło ewentualnej ingerencji człowieka w powstały ekosystem.

Przy analizie oddziaływań na środowisko i ustalaniu poszczególnych stref oddziaływania uwzględniono przede wszystkim stan zasobów przyrody na terenie planowanej działalności, sposób zagospodarowania i uwarunkowania prawne w związku z występowaniem na terenie inwestycji form ochrony przyrody wymienionych w ustawie o ochronie przyrody i obszarów Natura 2000.

W zakresie oddziaływania na jakość powietrza:

Zachowane będą przepisy ochrony powietrza dla eksploatacji złoża „Komańcza 1", (przy zachowaniu założeń projektowych opracowanych na potrzeby Zmiany Nr 1/2017 MPZP).

Projektowane przedsięwzięcie nie stanowi ponadnormatywnego zagrożenia – zachowane będą przepisy ochrony środowiska w zakresie ochrony atmosfery**.**

W zakresie akustycznym:

Przedmiotowa inwestycja po zrealizowaniu zgodnie z koncepcją wydobycia i przerobu kruszywa w zakładzie przerobu kruszywa oraz z zaleceniami zawartymi w niniejszej prognozie, nie będzie powodowała przekroczeń dopuszczalnych norm akustycznych na terenach chronionych akustycznie (najbliższy teren zabudowy mieszkaniowej znajduje się w odległości około 0,3km od planowanej odkrywki)

Występujące oddziaływania (emisja hałasu) spełniają więc wymagania ochrony środowiska, w tym zakresie i nie oddziałują negatywnie na tereny prawnie chronione akustycznie.

W zakresie zagrożeń wód powierzchniowych:

Zakres oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia na wody powierzchniowe, nie spowoduje pogorszenia stanu tych wód. Ponieważ złoże „Komańcza 1", w tym planowany zakład przeróbczy, nie mają żadnego powiązania z wodami powierzchniowymi.

Projektowane przedsięwzięcie objęte opracowaniem Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie, nie będzie negatywnie oddziaływać na rzekę Osławicę wg identyfikacji JCWP. Ze względu na brak poboru wody powierzchniowej i brak odprowadzania jakichkolwiek ścieków do rzeki, projektowane przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na osiągnięcie celów wynikających z „Planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły".

Zakres oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia na wody powierzchniowe nie spowoduje pogorszenia stanu tych wód . Sposób postępowania ze ściekami bytowymi i deszczowymi nie spowoduje zagrożeń dla jakości wód powierzchniowych.

W zakresie zagrożeń dla wód podziemnych:

W ramach realizacji ustaleń zawartych w Zmianie Nr 1/2017 MZPZ nie nastąpi pobór wód podziemnych ani odprowadzenie ścieków do ziemi. Eksploatacja projektowanego przedsięwzięcia nie będzie skutkować niekorzystnymi dla środowiska naturalnego zmianami położenia zwierciadła wody podziemnej (na zasadzie analogii z podobnymi złożami inwestora, w zblizonych warunkach hydrogeologicznych).

W trakcie i po zakończeniu eksploatacji projektowanego przedsięwzięcia w miejscowości Jawornik, nie wystąpią negatywne oddziaływania na tereny otaczające w kontekście zmian stosunków wodnych. Nie wystąpią również oddziaływania skumulowane – ze względu na odległość od innych złóż i sposób rekultywacji.

Omawiane przedsięwzięcie nie stanowi zagrożenia dla realizacji celów ochrony wód w obrębie jednolitej części wód, nie powoduje też zagrożenia dla celów ochrony wód w innych częściach wód. W związku z tym, eksploatacja projektowanego przedsięwzięcia nie spowoduje zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych w Jednolitej Części Wód Podziemnych. Nie istnieje konieczność ustanowienia derogacji z art. 4 ust 7 dla przedmiotowej JCWPd oraz nie ma potrzeby podejmowania działań na złagodzenie skutków oddziaływania przedsięwzięcia na stan wód podziemnych.

W zakresie oddziaływania na szatę roślinną:

- Oddziaływania bezpośrednie (zniszczenie roślinności związane z udostępnieniem złoża – wycinka drzew) są to oddziaływania negatywne, jednak biorąc pod uwagę roślinność występującą w granicach złoża oddziaływanie to nie będzie istotne dla lokalnej szaty roślinnej oraz szaty charakterystycznej dla regionu. W ramach rekultywacji zostaną zasadzone nowe sadzonki rodzimych gatunków drzew.
- Oddziaływania pośrednie (zapylenie związane z eksploatacją), okresowe (czas eksploatacji) nieistotne. Oddziaływania te ze względu na ich przemijający charakter
  nie wpłyną istotnie na roślinność.
- Oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe, pozytywne (oddziaływania związane z kierunkiem i sposobem rekultywacji). W związku z planowanym sposobem rekultywacji w kierunku leśnym, planuje się wprowadzić roślinność zgodną
  z powstałym siedliskiem. Zbiorowiska, które powstaną w ramach rekultywacji będą wykazywały się znacznie większą bioróżnorodnością oraz wyższym stopniem naturalności niż obecnie. Biorąc pod uwagę powyższe należy uznać, iż teren przedsięwzięcia po rekultywacji będzie wykazywał się większymi walorami florystycznymi niż obecnie.

Analizowane przedsięwzięcie polegające na eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża „Komańcza 1" nie będzie miało istotnego negatywnego wpływu na florę i siedliska występujące na obszarze złoża oraz w jego sąsiedztwie.

Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r.

w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego, poz. 1950, z późn. zm.).

W celu dokonania oceny wpływu planowanego przedsięwzięcia na Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, dokonano analizy zgodności planowanego przedsięwzięcia z zakazami obowiązującymi w granicach w/w obszaru oraz przeanalizowano wpływ planowanego wydobycia na ochronę przyrody tego obszaru.

Ocena oddziaływania na środowisko projektowanej inwestycji w zakresie wpływu na florę oraz wskazanie ewentualnych działań minimalizujących

W celu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na lokalną florę określono strefy oddziaływań generowanych przez przedsięwzięcie. Wyznaczono dwie strefy:

a) *Strefa oddziaływań bezpośrednich* – teren przeznaczony pod wydobycie kruszywa oraz drogę wywozową. Nastąpi tu bezpośrednie zniszczenie zbiorowisk roślinnych oraz gatunków wchodzących w ich skład, związane z eksploatacja kruszywa.
b) *Strefa oddziaływań pośrednich* – teren znajdujący się do 50 m od granic planowanego poboru kruszywa. Strefa ta została wyznaczona arbitralnie.

Oddziaływania bezpośrednie długookresowe:

oddziaływania te bezpośrednio dotyczą roślinności występującej na terenie złoża. Występujące na omawianym terenie gatunki roślin i drzew, nie należą do chronionych na podstawie przepisów o ochronie przyrody, są to gatunki pospolite, eurotypowe o szerokim zasięgu występowania. Ich populacje w skali regionu są stabilne i wykazują tendencję do powiększania swego zasięgu. Nie przewiduje się aby realizacja planowanego przedsięwzięcia istotnie wpłynęła na populacje tych gatunków w skali lokalnej regionalnej a tym bardziej krajowej.

Podsumowując – charakter zmian będzie on lokalny, nieistotny dla zachowania zinwentaryzowanych gatunków oraz zbiorowisk w skali gminy, regionu czy też kraju. Kolejnym zagadnieniem jest zmiana składu gatunkowego. Gatunki do nasadzeń, zostaną dobrane przez właściwych specjalistów, tak aby były jak najbardziej przystosowane do warunków siedliskowych.

Oddziaływania pośrednie długookresowe:

oddziaływania te będą dotyczyć w pośredni sposób zmian w składzie gatunkowym lokalnej szaty roślinnej. Po zakończeniu wydobycia i rekultywacji powstaną na omawianym terenie użytki leśne, przystosowane do warunków siedliskowych.

Biorąc pod uwagę kierunki zmian w składzie gatunkowym, należy wnioskować, że zwiększy się różnorodność biologiczna. Zmiany więc będą mieć charakter pozytywny.

Oddziaływania pośrednie krótkookresowe:

oddziaływania te będą występowały w związku z emisją gazów i pyłów wywołaną przez prace związane z eksploatacją kruszywa. Oddziaływania te będą występowały jedynie przez okres eksploatacji.

Mając na uwadze, że oddziaływania te będą miały ograniczony zasięg nie przewiduje się istotnie negatywnego wpływu na szatę roślinną terenu opracowania.

Oddziaływania bezpośrednie krótkookresowe:

oddziaływania te będą głównie związane z tymczasowym przykryciem warstwą humusu roślinności występującej w granicach złoża. Roślinność ta w miarę postępowania prac rekultywacyjnych będzie odsłaniana i powróci do pierwotnego stanu. Należy również zaznaczyć, że większość występujących na omawianym terenie gatunków charakteryzuje się dużą żywotnością oraz ekspansywnością co gwarantuje szybki powrót do stanu sprzed eksploatacji.

Z tego względu oddziaływania te będą miały charakter lokalny i nie wpłyną negatywnie na zbiorowiska oraz rośliny występujące w przedmiotowym terenie jak również w granicach gminy Komańcza, czy też województwa.

Ocena oddziaływania na środowisko projektowanej inwestycji w zakresie wpływu na bezkręgowce oraz wskazanie ewentualnych działań minimalizujących

Oddziaływania bezpośrednie:

najistotniejszym oddziaływaniem bezpośrednim jest zabranie terenu bytowania i żerowania dla bezkręgowców. Należy zwrócić jednak uwagę, że charakterystyczne dla przedmiotowego obszaru uwarunkowania przyrodnicze rozciągają się na sąsiednie tereny.

W związku z tym pomimo zniszczenia aktualnych ekosystemów w wyniku prowadzonej działalności wydobywczej, nie dojdzie do utraty wymaganych przez stwierdzone gatunki bezkręgowców środowisk (dotyczy to bezkręgowców lądowych).

Oddziaływania pośrednie:

odhumusowanie terenu przyczyni się do nieznacznego uszczuplenia populacji niektórych grup bezkręgowców, co wiązać się będzie m.in. ze zniszczeniem złożonych w glebie jaj (np. Orthoptera) czy pomniejszeniem terenu wykorzystywanego jako baza żerowa (m.in. dla owadów latających).

Nie mniej jednak biorąc pod uwagę rozległe tereny - nie zagrozi to populacjom.

Oddziaływania wtórne:

Leśny kierunek rekultywacji z dopuszczeniem ewentualnych ścieżek dydaktycznych może spowodować, iż młodzież szkolna korzystająca z tych ścieżek zwiększy faktyczną liczbę osób odwiedzających ten teren. Jednak przy założeniu, że ilość dzieci będzie wynikać z potrzeby i liczby lekcji biologii, ścieżki te nie będą aż tak często

odwiedzane. Znaczące utrudnienia terenowe ogranicza dostęp innych osób – turystów, zatem nie będzie to teren gromadnie odwiedzany przez ludzi.

Ocena oddziaływania inwestycji na gatunki herpetofauny wraz ze wskazaniem działań minimalizujących

Oddziaływania krótkoterminowe:

oddziaływanie krótkoterminowe będzie miało związek z oddziaływaniem bezpośrednim.

Oddziaływania bezpośrednie:

planowana inwestycja w swoich oddziaływaniach bezpośrednich może objąć herpetofaunę zamieszkującą obszar złoża „Komańcza 1". A więc do oddziaływań bezpośrednich może dojść w wyniku zabijania płazów pod kołami samochodów transportujących kruszywo i gąsienicami koparek, przepłaszaniem na skutek hałasu, wibracji gruntu.

Oddziaływania te mogą mieć negatywny charakter, a tym samym wymagający podjęcia działań minimalizujących i zapewniających utrzymanie, bądź odtworzenie korzystnego stanu ochrony płazów.

Oddziaływania pośrednie:

likwidacja części żerowisk letnich lądowych oraz miejsc zimowania dla niektórych gatunków, a co za tym idzie ograniczenie powierzchni żerowej i bytowej. Oddziaływania te mogą mieć charakter oddziaływań negatywnych lecz przy zastosowaniu odpowiednich działań minimalizujących mogą zostać zmniejszone do akceptowalnego minimum.

Oddziaływania wtórne:

Odziaływanie to należy uznać jako wybitnie pozytywne. Planuje się w wyniku prac rekultywacyjnych stworzenie nowych użytków leśnych, które w przyszłości będą stanowić dogodne siedliska żerowisko letnich oraz miejsc zimowania dla zinwentaryzowanych gatunków.

Oddziaływania krótkoterminowe:

wpływy te będą miały charakter przemijający, związany ze stosowaną technologią prowadzonych prac wyrobiskowych, transportem urobku. A ponadto do tego typu oddziaływań można zaliczyć hałas, spaliny, wibracje, są to jednak elementy czasowe, które po zakończeniu procesu inwestycyjnego ustąpią.

Dla w/w odziaływań nie przewiduje się specjalnych działań mających na celu ograniczenie wpływu na płazy. Działania te ustąpią po zakończeniu inwestycji.

Oddziaływania średnioterminowe:

są to oddziaływania, które w tego typu inwestycji mogą występować w określonych porach roku i są związane z sezonowymi (wczesna wiosną i jesień)

wędrówkami płazów do i od zbiornika wodnego ku siedliskom lądowym i zimowiskom. Generować tego typu oddziaływania i stanowić przeszkodę mogą: drogi wewnątrzzakładowe i dojazdowe, łączące inwestycję z drogami publicznymi, powodujące śmiertelność płazów szczególnie w okresie wczesnowiosennym i jesiennym w wyniku kolizji z pojazdami. W związku z powyższym należy uznać iż tego typu oddziaływania mają negatywny charakter, wymagający podjęcia odpowiednich działań zapobiegawczo – naprawczych w wymienionych porach fenologicznych.

Oddziaływania długoterminowe:

Nie wystąpią. Inwestycja nie będzie nazbyt rozciągnięta w czasie, przewiduje się wyeksploatowanie złoża w przeciągu kilkunastu sezonów wegetacyjnych.

Ocena oddziaływania na środowisko projektowanej inwestycji w zakresie wpływu na awifaunę oraz wskazanie ewentualnych działań minimalizujących

W celu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na lokalną awifaunę określono strefy oddziaływań generowanych przez przedsięwzięcie. Wyznaczono dwie strefy:

a) *Strefa oddziaływań bezpośrednich* – teren przeznaczony pod wydobycie kruszywa oraz drogę wywozową. Nastąpi tu bezpośrednie zniszczenie siedlisk oraz żerowisk związane z eksploatacją kruszywa.
b) *Strefa oddziaływań pośrednich* – teren znajdujący się do 50 m od granic planowanego poboru kruszywa. Strefa ta została wyznaczona arbitralnie na podstawie obserwacji z których wynika, że obecność ludzi powoduje płoszenie drobnych ptaków w odległości ok. 30-60 m. Jak wynika z obserwacji, obecność pracujących maszyn nie powoduje płoszenia ptaków w odległości do 30 m, ptaki przyzwyczają się do obecności maszyn i ich obecność nie powoduje płoszenia.

Oddziaływania bezpośrednie długookresowe:

oddziaływania te bezpośrednio dotyczą nie tyle samych osobników lęgowych co ich siedlisk. W wyniku prowadzonych prac bezpowrotnemu zniszczeniu ulegną siedliska lęgowe niektórych gatunków. Oddziaływania te ze względu na charakter terenów sąsiednich, które mogą stanowić siedliska lęgowe zastępcze dla omawianych gatunków oraz ze względu, że są to gatunki pospolite oraz stosunkowo plastyczne nie będą istotnie wpływały na liczebność lokalnych populacji tych gatunków. Nie przewiduje się, aby realizacja planowanego przedsięwzięcia istotnie wpłynęła na populacje tych gatunków w skali lokalnej regionalnej a tym bardziej krajowej. Oczywiście zmianie ulegnie struktura przestrzenna w obrębie lokalnych populacji omawianych gatunków jednak zmiana ta nie powinna pociągnąć za sobą daleko idących konsekwencji związanych z zaburzeniem rozrodu i obniżeniem sukcesu lęgowego lokalnych populacji. Ponadto nie przewiduje się, aby została naruszona struktura socjalna w lokalnych populacjach omawianych gatunków.

Podsumowując: charakter zmian będzie lokalny, nieistotny dla lokalnych populacji w/w gatunków.

Oddziaływania pośrednie krótkookresowe:

oddziaływania te będą występowały w związku z nieumyślnym płoszeniem ptaków przez pracujących ludzi i maszyny. Oddziaływanie to ustąpi po zakończeniu eksploatacji
oraz rekultywacji omawianego terenu.

Nie przewiduje się, aby oddziaływania te miały istotny wpływ na strukturę przestrzenną oraz socjalną, jak również sukces lęgowy gatunków lęgowych w pobliżu omawianego przedsięwzięcia.

Oddziaływania bezpośrednie krótkookresowe:

oddziaływania te mogą wystąpić lecz prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest niewielkie. Chodzi o bezpośrednie zabijanie lub uszkodzenie osobników (w wyniku kolizji z pojazdami).

Biorąc pod uwagę, iż na terenie planowanego przedsięwzięcia prędkość poruszania się pojazdów będzie znacznie ograniczona, istnieje niewielkie prawdopodobieństwo wystąpienia tego typu oddziaływań (wzrost prędkości pojazdów na drogach jest wprost proporcjonalny do liczby kolizji z ptakami).

Ocena oddziaływania na środowisko projektowanej inwestycji w zakresie wpływu na ssaki oraz wskazanie ewentualnych działań minimalizujących

Oddziaływania bezpośrednie:

do oddziaływań bezpośrednich może dojść w wyniku zabijania drobnych ssaków pod kołami samochodów transportujących kruszywo i gąsienicami koparek, przepłaszaniem na skutek hałasu, wibracji gruntu (należy zauważyć, iż zinwentaryzowane ssaki należą do zwierząt ruchliwych i stosunkowo łatwo przemieszczających się, zatem powinny porzucić przeobrażany teren unikając tym samym śmierci). Oddziaływania te w przypadku zaistnienia mogą mieć negatywny charakter oddziaływań, a tym samym wymagający podjęcia działań minimalizujących.

Oddziaływania pośrednie:

oddziaływania te będę czasowe i przemijające, ponieważ w wyniku prac rekultywacyjnych, dojdzie do częściowego przywrócenia terenu jako użytki leśne, co stworzy nowe dogodne miejsca dla bytowania i żerowania zinwentaryzowanych ssaków.

Oddziaływania krótkoterminowe:

wpływy te będą miały charakter przemijający, związany ze stosowaną technologią prowadzonych prac wyrobiskowych, transportem urobku, a ponadto do tego typu oddziaływań można zaliczyć hałas, spaliny, wibracje, są to jednak elementy czasowe, które po zakończeniu procesu inwestycyjnego ustąpią.

Dla w/w odziaływań nie przewiduje się specjalnych działań mających na celu ograniczenie wpływu na ssaki. Działania te ustąpią po zakończeniu inwestycji.

Oddziaływania średnioterminowe:

czynnikami oddziałującymi średnioterminowo będzie zmiana ukształtowania terenu poprzez powstawanie wyrobiska poeksploatacyjnego, okresowe formowanie hałd humusu.

Dla w/w odziaływań w trakcie prowadzonych prac wydobywczych nie przewiduje się specjalnych działań mających na celu ograniczenie wpływu na ssaki. Na etapie rekultywacji terenu powstaną nowe użytki leśne, które w wyniku sukcesji wtórnej doprowadzą do przywrócenia obszaru zajętego pod inwestycje środowisku naturalnemu.

Oddziaływania długoterminowe:

nie wystąpią, inwestycja nie będzie nazbyt rozciągnięta w czasie, przewiduje się wyeksploatowanie złoża w przeciągu kilku sezonów wegetacyjnych.

PODSUMOWUJĄC NALEŻY STWIERDZIĆ, IŻ ZAGROŻENIA DLA GATUNKÓW ZINWENTARYZOWANYCH W RAMACH PRZEDMIOTOWEGO OPRACOWANIA, WYKRACZAJĄ POZA SKALĘ INWESTYCJI, A TYM BARDZIEJ POZA SKALĘ ZAPLANOWANYCH EWENTUALNYCH PRAC ZWIĄZANYCH Z WYDOBYWANIEM KRUSZYWA. PONADTO NIE PRZEWIDUJE SIĘ, ABY REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA SPOWODOWAŁA UPOŚLEDZENIE FUNKCJONOWANIA LOKALNYCH REGIONALNYCH I PONADREGIONALNYCH KORYTARZY EKOLOGICZNYCH, Z KTÓRYCH KORZYSTAJĄ SSAKI.

Oddziaływania w zakresie przyrodniczym

Jak wykazało niniejsze opracowanie sporządzone na potrzeby Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie, inwestycja ta będzie wpływała w sposób negatywny na przyrodę Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego i okolicznych terenów, jednak z uwagi na przeznaczenie terenów sąsiednich o takiej samej funkcji, nie będzie to oddziaływanie znaczne i długoterminowe. Tymczasowe oddziaływanie w trakcie eksploatacji, związane głównie z płoszeniem i hałasem, jednak większość zwierząt takich jak ptaki i ssaki szybko przyzwyczaja się do tego czynnika.

Planowane przedsięwzięcie ze względu na swój charakter, niewielki zasięg oddziaływania, wpłynie negatywnie na obszary chronione, jednak niekorzystny wpływ w procesie eksploatacji zostanie zrekompensowany w drodze rekultywacji poeksploatacyjnej.

Oddziaływania na zdrowie ludzi i ochrony interesów osób trzecich

Podczas zastosowania technologii zgodnie z projektem przedsięwzięcia nie występią przekroczenia norm dopuszczalnych na stanowiskach pracy, jak i w środowisku, w tym dla położonej w znacznej odległości zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Najbliższa zabudowa mieszkaniowa licząc od granic udokumentowanego złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1" wynosi około 300,0m na południowy-wschód.

Konieczne są jednak okresowe badania lekarskie pracowników odkrywki – zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Projektowane przedsięwzięcie nie stwarza więc zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Interesy okolicznych mieszkańców oraz właścicieli sąsiednich nieruchomości powinny zostać zabezpieczone przez:

- zapewnienie dostępu do drogi publicznej gminnej bez dodatkowych utrudnień i ograniczeń w zakresie komunikacji lokalnej,
- ograniczenie czasu wykonywania robót przy użyciu ciężkiego sprzętu do pory dziennej.

W trakcie eksploatacji emisja hałasu do środowiska związana z funkcjonowaniem wydobycia kruszywa i jego przerobu nie osiągnie swoją wartością ponadnormatywną znacznie oddalonych terenów mieszkalnych. Emisja zanieczyszczeń do powietrza nie przekroczy wartości dopuszczalnych na granicy działki realizacji przedsięwzięcia.

Oddziaływania w zakresie wykorzystania terenu złóż

Realizacja wydobycia kruszywa naturalnego ze złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1", dokonywana będzie na zasadach określonych przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Podstawą podjęcia eksploatacji będą więc Projekt Zagospodarowania Złoża i Plan Ruchu, w których zostanie ustalona dokładna technologia robót górniczych umożliwiających wydobycie zasobów złoża oraz sposób rekultywacji terenów poeksploatacyjnych. W związku z powyższym tereny kruszywa naturalnego złoża zostaną wyeksploatowane – odbędzie się to jednak przy zachowaniu przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska, geologii i górnictwa – przy zminimalizowaniu negatywnego oddziaływania na środowisko. Powstałe hałdy nadkładu i głębokie wykopy spowodują okresowe negatywne zmiany w istniejącym krajobrazie. Zjawisko to będzie trwało przez okres wydobycia kruszywa, po jego zakończeniu i po wykonaniu rekultywacji zniknie. Skala tego negatywnego zjawiska będzie pomniejszona na skutek sukcesywnie prowadzonej rekultywacji.

Oddziaływania na krajobraz

W związku z realizacją przedsięwzięcia nie jest przewidywana budowa żadnych nowych obiektów budowlanych stałych. Złoże „Komańcza 1" sąsiaduje z obszarem górniczym „Jawornik – Komańcza", na którego terenie zlokalizowany jest zakład przeróbczy. Po zakończeniu prac wydobywczych na złożu „Komancza – Jawornik" rozpocznie się wydobycie na złożu „Komańcz 1". Do przeróbki urobku zostanie wykorzystany istniejący już zakład przeróbczy, który wrysował się poniekąd w okoliczny krajobraz.

Odczuwalną zmianą w krajobrazie będzie wycięcie drzew z terenu złoża, jednakże leśny kierunek rekultywacji pozwoli z biegiem czasu na odbudowę dotychczasowego krajobrazu w przeważającej części.

Naruszenie gleby i powierzchni terenu spowodowane przez wydobycie kruszywa, spowoduje zmiany niemożliwe w całości do przywrócenia, dlatego prowadzenie sukcesywne rekultywacji terenów po wydobyciu pozwoli na ograniczenie rozmiaru i skrócenie czasu trwania dewastacji terenu.

Oddziaływania na klimat

Projektowane przedsięwzięcie w okresie realizacji, eksploatacji i rekultywacji wyrobiska nie ma żadnego wpływu na klimat w sąsiedztwie jego lokalizacji. Emisja zanieczyszczeń do powietrza nie ma ponadlokalnego wpływu na środowisko.

Oddziaływania na zabytki, krajobraz kulturowy i dobra materialne

Planowane przedsięwzięcie nie będzie miało wpływu na krajobraz mający znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne z uwagi na lokalizację inwestycji z dala od terenów o takim statusie. W bliskim sąsiedztwie udokumentowanego złoża, ani na jego obszarze nie występują obiekty objęte ochroną prawną w postaci rezerwatów przyrody lub pomników przyrody, zabytki kultury materialnej w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków, ani też obiekty posiadające znaczenie historyczne, archeologiczne lub kulturowe.

Oddziaływania w wyniku wytwarzania odpadów

W zakresie gospodarki odpadami nastąpią zagrożenia związane z powstawaniem odpadów komunalnych (w związku z ewentualnym użytkowaniem obiektu kontenerowego socjalno – biurowego) oraz odpadów technologicznych.

Brak jest odpadów z napraw i serwisowania np. koparek, ładowarek, spycharek czy samochodów – będą one naprawiane i serwisowane w zewnętrznych warsztatach serwisów poza terenem złoża. Taki sposób postępowania z odpadami z napraw i serwisowania maszyn roboczych i pojazdów przyjęto ze względu na potrzebę zapewnienia maksymalnej ochrony gleby i wód podziemnych. Podmiot wytwarzający odpady zobowiązany jest do ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów zgodnie z ustawą o odpadach i Rozporządzeniami Ministra Środowiska w tym zakresie. Zgromadzona ziemia(humus), pozwalająca na odkrycie złoża, będzie wykorzystana w całości na potrzeby rekultywacji i nie stanowi masy odpadów.

Oddziaływania w wyniku stanów awaryjnych, w tym poważnej awarii przemysłowej

Na terenie planowanej inwestycji nie występuje zagrożenie wystąpienia poważnych awarii, w rozumieniu przepisów prawa, ani też takich jak przypadkowe rozlanie paliwa lub oleju oraz pożar. Terminowe przeglądy i konserwacja oraz sprawne maszyny uniemożliwią przedostanie się niebezpiecznych substancji do środowiska. Wybrane rozwiązania technologiczne gwarantują zminimalizowanie zagrożeń dla środowiska przy normalnej eksploatacji maszyn, jak i wypadku poważnej awarii. Planowane przedsięwzięcie będzie realizowane przy zastosowaniu powszechnie obowiązujących i używanych w tym zakresie technologii i maszyn.

Oddziaływania transgraniczne na środowisko

Z uwagi na niewielką emisję zanieczyszczeń, niewielki zasięg oddziaływania mieszczący się w granicach terenu górniczego i odległość od granicy państwa projektowane przedsięwzięcie nie wykazuje oddziaływania transgranicznego.

Oddziaływania na Obszary Natura 2000 i Obszary Chronionego Krajobrazu

Zasięg znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia zamknie się w granicach terenu górniczego, czyli przestrzeni objętej przewidywanym szkodliwym wpływem robót górniczych zakładu górniczego, określonego w koncesji.

Lokalizacja przedmiotowej inwestycji położona jest na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r., w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego, poz. 1950, z późn. zm.).

- W wyniku realizacji przedsięwzięcia nie dojdzie do umyślnego zabijania zwierząt. Pobór kruszywa będzie wiązał się ze zniszczeniem szaty roślinnej, w tym wycinki drzew, pokrywającej omawiany teren złoża „Komańcza 1". Zgodnie z inwentaryzacją florystyczną na terenie złoża występują rośliny pospolite nieobjęte ochroną gatunkową w tym rośliny obce i inwazyjne. Zinwentaryzowane gatunki roślin oraz zbiorowiska są powszechne w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.
- Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie doprowadzi do zniszczenia (zabijania) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia. W celu określenia gatunków prowadzących wędrowny tryb życia posłużono się definicją gatunku wędrownego zawartą w Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt**.** Według przyjętej definicji gatunek wędrowny oznacza całą populację lub jakąkolwiek geograficznie odrębną część populacji dowolnego gatunku lub niższej grupy taksonomicznej dzikich zwierząt, którego znaczna liczba osobników w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza jedna lub kilka granic jurysdykcji państwowej. Zwierzęta prowadzące wędrowny tryb życia spełniające powyższą definicję ograniczają się do ptaków. Część ptaków które prowadzą cykliczne wędrówki porusza się wzdłuż dolin rzecznych.
- Realizacja planowanego przedsięwzięcia doprowadzi do zniszczenia siedlisk przyrodniczych znajdujących się w obrębie złoża. Siedlisko przyrodnicze to zgodnie z definicją zawartą w ustawie o ochronie przyrody obszar lądowy lub wodny, naturalny, półnaturalny lub antropogeniczny, wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne. Należy zauważyć, iż w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego występuje znaczna ilość siedlisk przyrodniczych o takim charakterze jak zinwentaryzowane w obrębie całego złoża. Zniszczenie tych siedlisk w obrębie planowanej inwestycji nie

spowoduje eliminacji ich z Obszaru Chronionego Krajobrazu, siedliska takie zostaną zachowane w skali całego obszaru.

- Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie doprowadzi do zniszczenia siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.
- Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie doprowadzi do zniszczenia tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt. W granicach złoża nie zinwentaryzowano takich elementów przyrody.
- Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie będzie miała wpływu na zachowanie lokalnego krajobrazu. W polskim prawodawstwie brakuje definicji krajobrazu, z tego względu przyjęto jego definicję za Europejską Konwencją Krajobrazową, która definiuje krajobraz jako fragment powierzchni ziemi postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych
  i antropogenicznych.

7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu Zmiany Nr 1/2017 MPZP, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

W poprzednich rozdziałach niniejszego opracowania przedstawiono stan środowiska naturalnego w graniach Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego oraz na terenach bezpośrednio sąsiadujących. Wskazano również sposoby minimalizacji ujemnego wpływu na środowisko.

Do najistotniejszych należy zaliczyć zastosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych minimalizujących wpływ inwestycji na środowisko.

Do podstawowych działań zalicza się:

- utrzymywanie urządzeń technologicznych w sprawności technicznej,
- zakup paliwa o wysokiej jakości,
- szkolenie pracowników.

Na potrzeby ochrony wód powierzchniowych i podziemnych odbywać się będzie stały monitoring. Prowadzenie robót zgodnie z Projektem Zagospodarowania Złoża i Planem Ruchu. Rekultywację terenu przeprowadzić zgodnie z ustalonym kierunkiem, zawartym w Projekcie Rekultywacji. Szacuje się iż wpływ na stan środowiska w fazie budowy i realizacji będzie się zaznaczał w następujących elementach:

7.1. W zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych.

Podczas stosowania w trakcie realizacji przedsięwzięcia obowiązujących przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny oraz przepisów ochrony środowiska nie przewiduje się wpływu na środowisko. Warunkiem ponadto jest zapewnienie prawidłowej organizacji robót z uwzględnieniem przestrzegania obowiązujących w tym zakresie przepisów, norm itp. szczególnie w zakresie ochrony środowiska. Wahania lustra wody będą związane z warunkami atmosferycznymi. Podczas robót górniczych nie przewiduje się stosowania środków chemicznych, zatem nie zajdzie niebezpieczeństwo skażenia wód. Należy ustawić tablice ostrzegawcze i informacyjne o zakazie wstępu i wywozu śmieci, a eksploatację prowadzić z zachowaniem szczególnej ostrożności, zwracać uwagę, aby pracujący sprzęt był sprawny, nie miał przecieków oleju lub paliwa.

W przypadku skażenia terenu substancjami ropopochodnymi zastosować środki pochłaniające substancje ropopochodne.

7.2 W zakresie ochrony powierzchni ziemi, gleby, krajobrazu.

Dokonując analizy wpływu przedsięwzięcia na powierzchnię terenu stwierdza się:

- w fazie udostępniania, a następnie eksploatacji powierzchnia terenu zostanie przekształcona. Eksploatacja będzie prowadzona w głąb terenu na obszarze, na którym wcześniej prowadzono fazę udostępniania,
- zwałowiska, hałdy, pasy ochronne wokół wyrobisk będą miały charakter przemijający, będą sukcesywnie likwidowane już w trakcie eksploatacji, a całkowicie po jej zakończeniu i przeprowadzeniu prac rekultywacyjnych,
- w celu zabezpieczenia ścian wyrobiska i przeciwdziałaniu ich obrywom, skarpy będą odpowiednio ukształtowane i zabezpieczone,
- po zakończeniu eksploatacji zgodnie z Projektem rekultywacji zostanie przeprowadzona rekultywacja w kierunku leśnym w dwóch etapach: I etap – usuniecie maszyn i urządzeń związanych z eksploatacją kopaliny, II etap – przeprowadzenie rekultywacji terenu przekształconego przez eksploatację i przywrócenie jego do wcześniejszego użytkowania.

7.3. W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego.

Emisja zanieczyszczeń do powietrza będzie ograniczona, ponieważ wykorzystane urządzenia będą napędzane elektrycznie. Zgodnie z analizami porównawczymi dla budowy analogicznych obiektów wynika, że oddziaływanie podczas prowadzenia prac sprzętu ciężkiego może powodować występowanie stężeń zanieczyszczeń przekraczających normy tylko w rejonie prowadzenia prac.

W czasie eksploatacji złoża wprowadzane będą do powietrza substancje zawarte
w spalinach ze spalania paliw w silnikach maszyn tj. spycharki.

Emisja spalin będzie więc miała charakter lokalny, okresowy i nie wpłynie w stopniu odczuwalnym na stan zanieczyszczenia atmosfery w rejonie złoża. Aby zmniejszyć wielkość emisji do atmosfery, w pracy wykorzystywane będą samochody i sprzęt, sprawne technicznie, dopuszczone do ruchu , zgodnie z przepisami odrębnymi.

7.4. W zakresie ochrony przed hałasem, wibracjami, elektroenergetycznym promieniowaniem niejonizującym oraz ryzykiem wystąpienia poważnych awarii.

Potencjalne sytuacje awaryjne

Na terenie projektowanego przedsięwzięcia, objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP, mogą wystąpić sytuacje awaryjne spowodowane:

- nieumyślnym rozlaniem paliwa lub oleju – na wypadek ewentualnego rozlewu paliwa, zgromadzony będzie w zakładzie diatomit o odpowiedniej granulacji i ilości, w celu pochłaniania (absorpcji) substancji ropopochodnych. Ze względu na to, iż projektowane przedsięwzięcie przewiduje zastosowanie maszyn i urządzeń o napędzie elektrycznym, a maszyny o napędzie spalinowym (spycharka) nie będą pracować bezpośrednio przy zbiornikach wodnych, ryzyko skażenia wód podziemnych jest praktycznie niemożliwe,
- pożarem – w czasie pracy maszyn zasilanych silnikami spalinowymi zagrożenie pożarowe może wystąpić w przypadku pęknięcia przewodu w układzie zasilania, wydechowym i hydraulicznym oraz w czasie zwarcia instalacji elektrycznej. Zagrożenie pożarowe stwarza także czynność tankowania paliwa do maszyn. W celu zmniejszenia zagrożenia pożarowego należy: użytkować maszyny zgodnie z DTR, dokonywać przeglądów technicznych zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez KRZG, wyposażyć maszyny w podręczny sprzęt przeciw pożarowy, dokonywać tankowania maszyn zgodnie z „Instrukcją bhp tankowania paliw" w szczególności przy wyłączonym silniku maszyny.

Zasady i możliwości zapobiegania zagrożeniom są określone w „Regulaminie Ochrony Przeciwpożarowej" opracowanym zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 28.06.2002r., w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny pospolite.

Wyposażenie obiektów i maszyn zakładu górniczego w sprzęt p.poż. zostało ustalone przez KRZG w Regulaminie Ochrony Przeciwpożarowej. Minimalizacja tych zagrożeń dla życia ludzi i środowiska spoczywa na wyspecjalizowanych służbach

zakładu oraz straży pożarnej. Należy nadmienić, iż Inwestor posiada stosowne instrukcje postępowania w tego typu sytuacjach awaryjnych.

Okres likwidacji tj. rekultywacji nie stanowi trwałych zagrożeń dla środowiska (poza okresową emisją spalin podczas pracy spycharki).

7.5 W zakresie ochrony przed powodzią.

Obszary położone w gminie Komańcza nie zostały objęte opracowaniem map ryzyka powodziowego oraz map zagrożenia powodziowego przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Biorąc jednak pod uwagę położenie złoża „Komańcza 1", na wzniesieniu terenowym, nie ma możliwości zagrożenia tego terenu złoża wodami powodziowymi.

7.6 W zakresie obszarów osuwiskowych.

Teren lokalizacji inwestycji znajduje się poza udokumentowanymi obszarami osuwiskowymi oraz terenami predysponowanymi do osuwania się mas. Teren omawiany nie wykazuje żadnych oznak osuwania się mas ziemnych.

7.7 W zakresie ochrony świata roślinnego i zwierzęcego.

W trakcie eksploatacji oraz rekultywacji terenu, prowadzone będą działania organizacyjne chroniące świat roślinny i zwierzęcy, opisane w niniejszej prognozie.

8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie Zmiana 1/2017 MPZP wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonywania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Przedstawienie racjonalnego wariantu alternatywnego

Biorąc pod uwagę dysponowany przez Inwestora sprzęt do robót górniczych: udostępniających, eksploatacyjnych i rekultywacyjnych ze względu na stosowaną technologię robót, warunki hydrogeologiczne możliwości wariantowania inwestycji są ograniczone. Zastosowanie do robót ziemnych maszyn głównie o napędzie elektrycznym o wysokiej wydajności powoduje, że stosowana technologia poza tym, że jest ekonomiczna to także w mniejszym stopniu oddziałuje na środowisko, ze względu na mniejszą emisję spalin i hałasu w stosunku do powszechnie stosowanych koparek

i wodzideł napędem spalinowym. Wariantem alternatywnym może być sposób rekultywacji i zagospodarowania przyszłych terenów poeksploatacyjnych.

Opis wariantu polegającego na niepodejmowaniu przedsięwzięcia

Działalność przedstawioną w niniejszym opracowaniu podejmuje podmiot wyspecjalizowany i doświadczony w zakresie wydobywania kruszyw oraz posiadający rozpoznanie w zakresie zapotrzebowania na kruszywo na terenie województwa podkarpackiego i na rynku lokalnym. Eksploatacja kruszywa w graniach opracowania Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie jest przedsięwzięciem komercyjnym, prowadzonym w przyszłości przez podmiot posiadający kwalifikacje. Eksploatacja powoduje racjonalne wykorzystanie zasobów złóż. Przynosi finansowe korzyści dla Gminy i Funduszów Ochrony Środowiska w formie opłat eksploatacyjnych, opłat lokalnych i podatków. Utrzymuje zatrudnienie w Zakładzie Eksploatacji Kruszywa, a także wielu firm usługowych w powiecie sanockim i nie tylko. Zapewnia przy tym ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Rozwijana działalność integruje działania gospodarcze i społeczne podejmowane w gminie Komańcza. Jest spójna z planami przestrzennymi i planami rozwoju gminy Komańcza.

Zaniechanie starań o podjęcie eksploatacji spowoduje wydłużenie dróg transportu potrzebnego surowca do odbiorców, a co za tym idzie zwiększy koszty zaopatrzenia odbiorców oraz zwiększy emisję zanieczyszczeń do środowiska. Wobec powyższego „opcja niepodejmowania przedsięwzięcia" nie może być brana pod uwagę jako rozwiązanie ostateczne.

Wariant najkorzystniejszy dla środowiska

Zarówno przyjęta od wielu lat technologia robót odkrywkowo-rekultywacyjnych jak i sposób eksploatacji kruszywa naturalnego zaproponowanego przez Inwestora jest najkorzystniejszy dla środowiska.

W oparciu o dane zawarte w niniejszym opracowaniu należy stwierdzić, iż planowana eksploatacja według proponowanego wariantu nie będzie oddziaływała na środowisko w stopniu przekraczającym dopuszczalne normy i nie będzie stanowiła uciążliwości dla środowiska. Poza granicami eksploatacji zachowane będą obowiązujące standardy ochrony środowiska. Wybrane rozwiązania gwarantują zminimalizowanie zagrożeń dla środowiska przy normalnej eksploatacji projektowanego przedsięwzięcia.

Zgodnie z cytowaną na wstępie ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko jest integralną częścią projektu Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego winna być razem z nią przedłożona organom opiniującym i uzgadniającym, a następnie wyłożona do publicznego wglądu.

Jeżeli w trakcie wyłożenia do publicznego wglądu zostaną złożone uwagi lub wnioski do dokumentu, organ odpowiedzialny za opracowanie obowiązany jest do ich

rozpatrzenia, a następnie przyjęcia lub odrzucenia. O uwzględnieniu lub odrzuceniu uwag decydują przepisy prawne oraz wiedza techniczna.

Podsumowując niniejszą Prognozę należy stwierdzić, że opracowanie Zmiany Nr 1/2017 MPZP nie spowoduje pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi, pod warunkiem wprowadzenia niezbędnych rozwiązań eliminujących bądź ograniczających wpływ na środowisko, podanych w niniejszej prognozie.

Porównując wariant nie podejmowania przedsięwzięcia z wariantem przystąpienia do planowanej inwestycji, należy podkreślić, że przyjęte w projekcie w/w Zmiany MPZP rozwiązania są najlepsze z możliwych.

9. Analiza zgodności projektu Zmiany Nr 1/2017 MPZP z kierunkami zagospodarowania przestrzennego określonymi w dotychczas obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Komańcza, w zakresie wskazanym w nim: przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych.

Na potrzeby opracowania niniejszej prognozy dokonano analizy zgodności Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego z kierunkami zagospodarowania przestrzennego określonymi w obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Komańcza, w zakresie wskazanym w obowiązującym Studium przebiegiem powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych.

Projekt Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego jest zgodny ze Zmianą Nr 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Zarówno w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komańcza, uchwalonym uchwałą Nr XVIII/126/2000 Rady Gminy Komańcza w dniu 24 .10.2000r, jak również w Zmianie Nr 1 Studium (dla terenu złoża „Komańcza- Jawornik") i Zmianie Nr 3 Studium, (dla terenu złoża „Komańcza 1"), nie zostały wskazane przebiegi powiązań przyrodniczych oraz ciągi i korytarze ekologiczne.

W obszarze objętym opracowaniem niniejszej prognozy, nie zostały wskazane ani w części opisowej ani też w części graficznej ciągi i korytarze ekologiczne.

10. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

1. Wnioskodawcą opracowania Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich

Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie jest Firma JABO MARMI S. A., 39-200 Dębica, Nagawczyna 330. Zmiana MPZP swym zakresem obejmuje południową część udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Komańcza 1". W obowiązującym planie obszar ten oznaczono jako teren użytków leśnych.

2. Opracowanie Zmiany Nr 1/2017 MPZP wynika z faktu, iż:
   - wnioskodawca planuje uzyskać koncesję na wydobywanie piaskowców w obszarze objętym konturem udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Komańcza 1",
   - zaistniała konieczność dokonania zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, w trybie procedury formalno-prawnej opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
   - zgodnie z art. 95, ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2017r., poz. 2126 z późn. zm.) udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne, w graniach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych

     w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województw.

Mając na uwadze wymogi przepisu art. 20 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które stanowią, iż ustalenia planu miejscowego muszą być zgodne z ustaleniami studium uwarunkowań, zaszła konieczność dokonania Zmiany Nr 3 Studium.

W odrębnej procedurze gmina zamierza opracować nowy MPZP, o nazwie „Jawornik 1/2017". Zarówno opracowanie MPZP, o nazwie „Jawornik 1/2017", jak również Zmiana Nr 1/2017 MPZP realizowana będzie na potrzeby eksploatacji złoża wyznaczonej w Zmianie Nr 3 Studium. Podczas toku formalno-prawnego sporządzenia planów miejscowych, gmina zamierza dokonać zmiany dotychczasowego przeznaczenia gruntów leśnych na cele inwestycyjne (eksploatacja złoża piaskowców cergowskich).

Wójt Gminy Komańcza, po dokonaniu analizy istniejących uwarunkowań przestrzennych, zapisów Zmiany Nr 3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, postanowił przystąpić do opracowania Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie, stosownie do wymogów ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

3. Złoże piaskowców cergowskich „Komańcza 1" zostanie objęte eksploatacją, po zakończeniu wydobycia na złożu obecnie eksploatowanym złoża „Komańcza – Jawornik". Eksploatacja złoża „Komańcza 1" rozpocznie się po zakończeniu

eksploatacji złoża sąsiedniego, tak aby uniknąć kumulowania się odziaływań. Planowane przedsięwzięcie składa się z następujących etapów:

- udostępnienie złoża
- eksploatacja
- rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.

4. Działka na której jest planowane przedsięwzięcie inwestycyjne, położona jest w granicach:
   - Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, funkcjonującego na mocy na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego, poz. 1950, z późn. zm.),
   - Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 PLB180002 „Beskid Niski", funkcjonującego na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r., w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.),
   - częściowo w granicach Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty NATURA 2000 PLH180021 „Dorzecze Górnego Sanu". Teren złoża „Komańcza 1", obejmujący część działki inwestycyjnej, położony jest poza granicami w/w terenu Natura 2000.

5. Zgodnie z wypisem z ewidencji gruntów działka nr ew. 75/1, obręb – Jawornik, obejmuje grunty o użytku: PsV – o pow. 1,6191ha; PsVI – o pow. 0,5636ha; Ls – o pow. 40,8533ha; K – o pow. 1,2223ha. Łączna powierzchnia użytków działki wynosi 44,2583ha. W granicach Zmiany Nr 1/2017 MPZP , położona jest część złoża o powierzchni 3,86ha. Na terenie omawianej działki nie funkcjonuje żadna infrastruktura liniowa.

6. Planowany kierunek rekultywacji swoim zakresem uwzględniać będzie aspekt przyrodniczy (kontynuacja terenów leśnych stanowiących pierwotne środowisko dla fauny i flory) oraz aspekt naukowo-poznawczy (utworzenie nie ingerującej w środowisko leśnej ścieżki dydaktycznej, z której można będzie bezpiecznie oglądać ciekawe formy geologiczne odsłonięte w czasie eksploatacji piaskowca).

7. Prace eksploatacyjne nie wyrządzą żadnych istotnych zakłóceń w stanie fauny przedmiotowego obszaru, a zrekultywowany tereny staną się ostoją dla licznej grupy zwierząt. W wyniku realizacji inwestycji nastąpi fragmentacja siedlisk w obrębie obszaru górniczego, nie nastąpi natomiast zmniejszenie obecności istotnych gatunków i siedlisk przyrodniczych w ogólnej ocenie zasobów Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego. Nie nastąpi również pogorszenie stanu ich zachowania i ochrony w sposób znaczący, gdyż w obrębie omawianego obszaru cenne siedliska czy gatunki zwierząt nie występują.

8. Dla terenów położonych w gminie Komańcza nie zostały opracowane mapy ryzyka powodziowego oraz mapy zagrożenia powodziowego przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Położenie złoża w terenie górzystym, skutkuje tym, iż teren ten nie jest on narażony nawet na jakiekolwiek zagrożenia powodziowe.

9. Wybrany wariant przedsięwzięcia jest z punktu widzenia gospodarczego i rozwojowego gminy korzystny, a zastosowane rozwiązania techniczno – technologiczne są najlepsze przy proponowanej lokalizacji i obowiązujących przepisach prawnych w zakresie ochrony środowiska.

10. Przedsięwzięcie nie będzie miało ponadnormatywnego wpływu na ludzi, faunę, florę, wody powierzchniowe i podziemne, obszary Natura 2000, klimat, dobra materialne, dobra kultury, krajobraz oraz wzajemne oddziaływania między tymi elementami. Zasięg znaczącego oddziaływania eksploatacji i rekultywacji złoża „Komańcza 1" ograniczy się do terenu górniczego (jako przestrzeni objętej przewidywanym szkodliwym wpływem robót górniczych zakładu górniczego).

11. W celu minimalizacji wpływu inwestycji na środowisko należy:
    - Utrzymywać urządzenia technologiczne w sprawności technicznej
    - Stosować paliwa wysokiej jakości
    - Szkolić pracowników

12. Projekt Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego jest zgodny ze Zmianą Nr 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Na potrzeby uzyskania zgody właściwego organu, w zakresie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, przeprowadzona została procedura Zmiany Nr 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, gminy Komańcza, w celu wprowadzenia do Studium konturu udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Komańcza 1", a następnie planuje się przeprowadzenie dwóch oddzielnych procedur planistycznych tj.:

- opracowania nowego MPZP (dla północnego konturu złoża),
- opracowania zmiany obowiązującego MPZP (dla południowego konturu złoża).

Ustalenia projektu Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie, będą miały wpływ na środowisko, ale oddziaływania te zostaną zrekompensowane w ramach rekultywacji obszarów poeksploatacyjnych. Ze względu na przyjęte w opracowaniu Zmiany Nr 1/2017 MPZP rozwiązania chroniące środowisko i zastosowany kierunek rekultywacji, należy uznać, że funkcja terenu przyjęta w projekcie Zmiany Nr 1/2017 MPZP została zlokalizowana w taki sposób, aby jej realizacja była jak najmniej uciążliwa dla środowiska i zdrowia ludzi.

11. ZAŁĄCZNIKI.

RADA GMINY
Komańcza

UCHWAŁA NR XXXV/180/17
RADY GMINY KOMAŃCZA
z dnia 8 września 2017 r.

w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza-Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U z 2016r., poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 14 ust. 1, ust. 2 ust. 3 oraz art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U z 2017r., poz. 1073 z późn. zm.).

Rada Gminy Komańcza
uchwala, co następuje:

§1

Przystępuje się do sporządzenia Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza-Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie, zatwierdzonego Uchwałą Nr XXXVIII/165/2013 Rady Gminy Komańcza w dniu 16 maja 2013 roku, opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego w dniu 11czerwca 2013r., poz. 2444.

§2

Przedmiotem Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza-Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie jest teren położony w granicach określonych na załączniku graficznym Nr 1, sporządzonym na mapie do celów projektowych, stanowiącym integralną część niniejszej uchwały.

§3

Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy Komańcza.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy Komańcza
PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Komańcza
.....
Roman Urzechowski

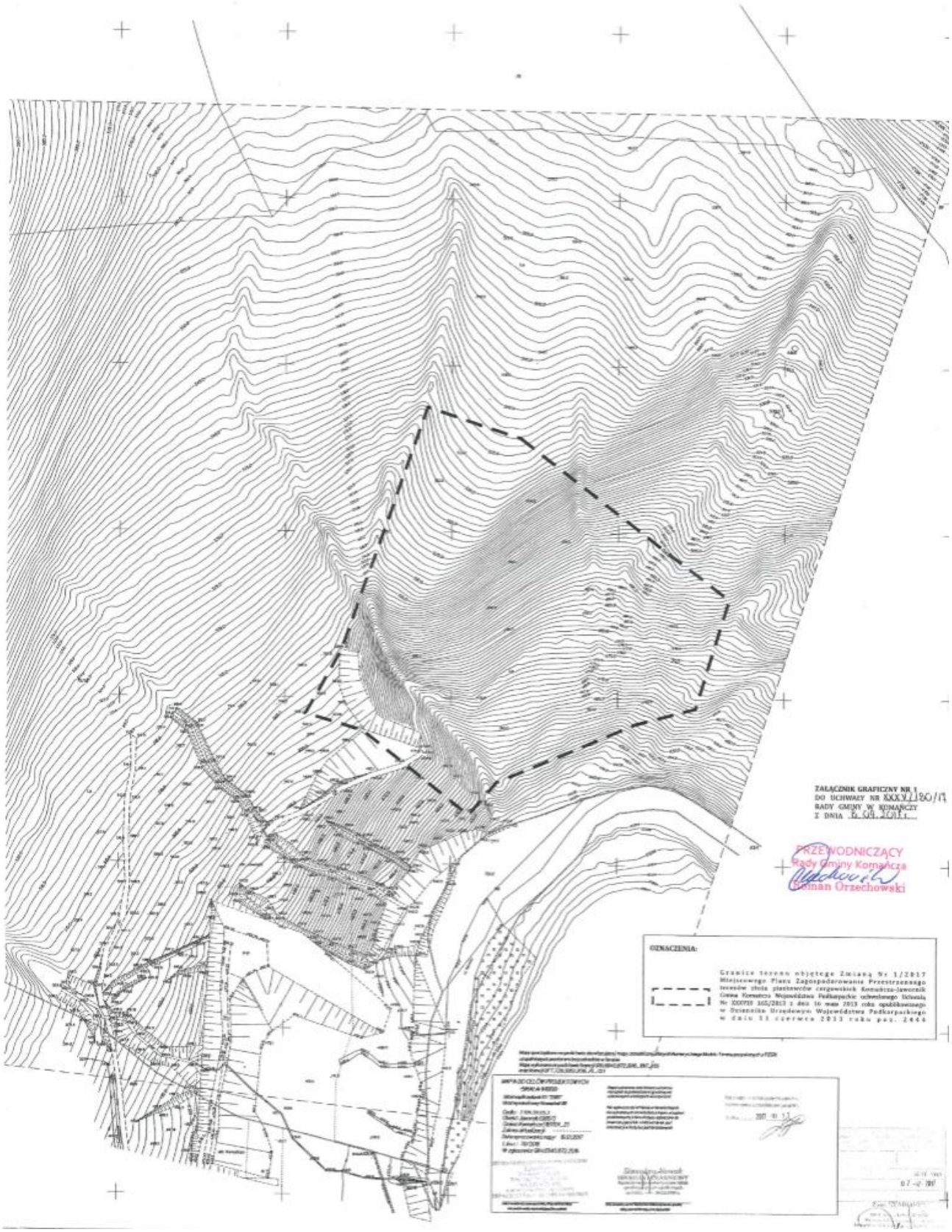
ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY NR 1
DO UCHWAŁY NR XXXV/180/17
RADY GMINY W KOMAŃCZY
Z DNIA 6.09.2017
PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Komańcza
Roman Orzechowski
OZNACZENIA:

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Zdjęcie 1. Stok w obrębie złoża „Komańcza 1" – buczyna. Widok na południe.

Zdjęcie 2. Teren złoża „Komańcza 1" – świerczyny na siedlisku buczyny. Widok na północ.

Zdjęcie 3. Żyzna buczyna karpacka (*Dentario glandulosae-Fagetum)* – teren złoża Komańcza 1".

Zdjęcie 4. Widok na eksploatowany teren złoża Komańcza - Jawornik. Widok na południe ze złoża „Komańcza 1".